

บทที่ 5

ผลการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างระบบพยากรณ์ และเปรียบเทียบความแม่นยำในการพยากรณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบ ระหว่างตัวแบบบ็อกซ์และเจนกินส์ (Box&Jenkins Model) ตัวแบบการช (GARCH Model) และตัวแบบโครงข่ายประสาทประดิษฐ์ (ANNs Model) ซึ่งผลการพยากรณ์ของตัวแบบต่าง ๆ สามารถนำเสนอได้ดังนี้

5.1 การสร้างระบบพยากรณ์ด้วยตัวแบบบ็อกซ์และเจนกินส์

การพยากรณ์ด้วยตัวแบบบ็อกซ์และเจนกินส์ มีลำดับต่าง ๆ 5 ขั้นตอน คือ การเตรียมข้อมูล (Data Preparation) การเลือกตัวแบบ (Model Selection) การประมาณค่าพารามิเตอร์ (Parameter Estimation) การตรวจสอบความถูกต้อง (Model Checking) และการพยากรณ์ (Forecasting)

5.1.1 การเตรียมข้อมูล (Data Preparation)

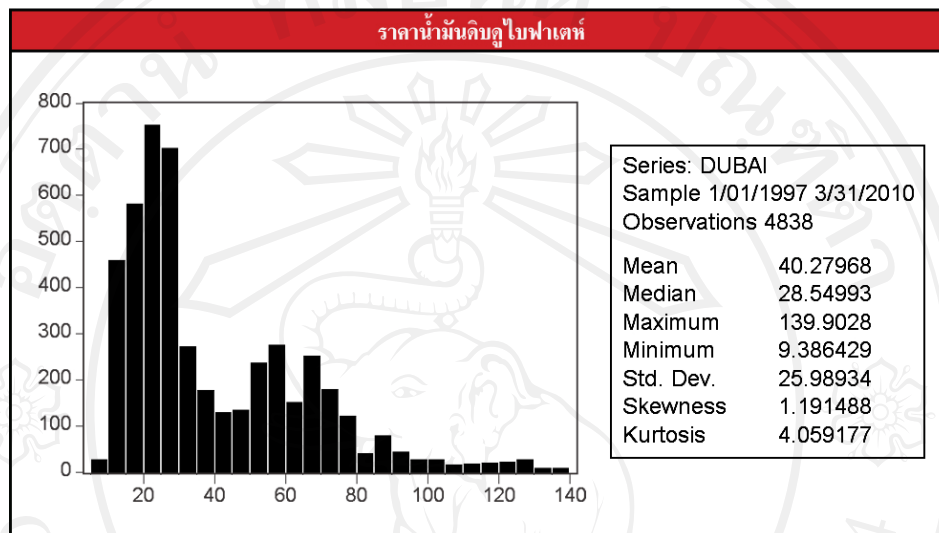
ข้อมูลที่ใช้สำหรับสร้างระบบพยากรณ์คือ ราคาปิด (Spot Price) รายวันของราคาน้ำมันดิบดูไบ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2540 ถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2553 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 4,838 วัน ดังภาพที่ 5-1

ภาพที่ 5-1 ราคาน้ำมันดิบดูไบที่ใช้สำหรับสร้างระบบพยากรณ์

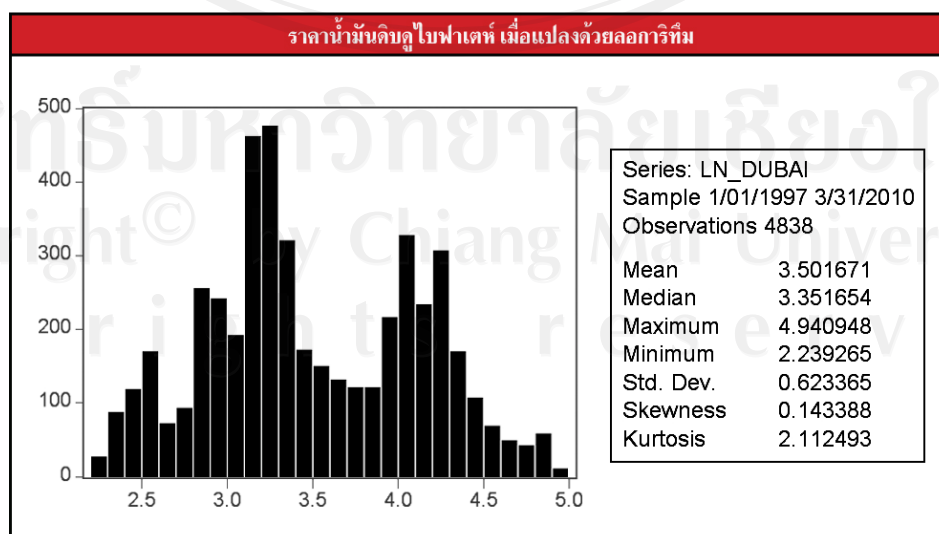
5.1.1.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

อนุกรมเวลาดังกล่าวมีค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดเท่ากับ 139.903 และ 9.386 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 40.279 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คือ 25.989 โดยที่การกระจายของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา และค่อนข้างโด่งดังภาพที่ 5-2

ภาพที่ 5-2 สถิติเชิงพรรณนาของราคาร้ำมันดิบดูไบ

จะเห็นได้ว่าข้อมูลมีการกระจายมาก ดังนั้นจึงใช้การแปลงข้อมูลด้วยลอการิทึม (Logarithm) พบว่าการกระจายของข้อมูลลดลง โดยมีค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ใกล้เคียงกับการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution) ดังภาพที่ 5-3

ภาพที่ 5-3 สถิติเชิงพรรณนาของราคาร้ำมันดิบดูไบเมื่อแปลงด้วยลอการิทึม

5.1.1.2 การตรวจสอบคุณสมบัติหยุดนิ่ง (Stationary)

การพยากรณ์ด้วยตัวแบบบ็อกซ์และเจนกินส์ มีข้อกำหนดที่สำคัญ คือ อนุกรมเวลาที่พิจารณาต้องมีคุณสมบัติหยุดนิ่ง (Stationary) โดยคุณสมบัติดังกล่าวสามารถตรวจสอบได้จากการทดสอบดิกกี-ฟูลเลอร์ฉบับขยาย (Augmented Dickey-Fuller : ADF Test)

ตารางที่ 5-1 การทดสอบเอดีเอฟ (ADF Test) ณ ระดับ

ตัวแปร	ณ ระดับ (At Level)					
	มีค่าแนวโน้มและจุดตัดแกน (Constant and Linear Trend)		มีเฉพาะจุดตัดแกน (Constant)		ไม่มีทั้งค่าแนวโน้มและจุดตัดแกน (None Constant and Linear Trend)	
	ค่าสถิติ ADF	ค่าวิกฤติ แมคคินนอน (Mackinnon Critical)	ค่าสถิติ ADF	ค่าวิกฤติ แมคคินนอน (Mackinnon Critical)	ค่าสถิติ ADF	ค่าวิกฤติ แมคคินนอน (Mackinnon Critical)
LN_dubai	-3.217328	0.01 : -3.959937	-0.816767	0.01 : -3.431521	0.736139	0.01 : -2.565441
		0.05 : -3.410734		0.05 : -2.861942		0.05 : -1.940890
		0.10 : -3.127156		0.10 : -2.567027		0.10 : -1.616656

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

การทดสอบเอดีเอฟ ณ ระดับ (At Level) จากตารางที่ 5-1 สรุปได้ว่าราคาน้ำมันดิบดูไบขาดคุณสมบัติหยุดนิ่ง (Non-Stationary) กล่าวคือการทดสอบตามลำดับ 3 แนวทาง ทั้งกรณีที่มีค่าแนวโน้มและจุดตัดแกน (Trend and Intercept) กรณีที่มีเฉพาะจุดตัดแกน (Intercept) และกรณีที่ไม่มีทั้งค่าแนวโน้มและจุดตัดแกน (None Trend and Intercept) พบว่าค่าสถิติเอดีเอฟ (ADF Statistic) ที่คำนวณได้ มากกว่าค่าวิกฤติแมคคินนอน (Mackinnon Critical Value) เมื่อกำหนดระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) ว่าอนุกรมเวลาที่พิจารณามียูนิตรูท (Unit Root) หรือขาดคุณสมบัติหยุดนิ่ง (Non-Stationary) ณ ระดับ (At Level)

เมื่อแปลงข้อมูล (Transformation) โดยการหาผลต่างครั้งที่ 1 (First Difference) แล้วทำการทดสอบเอดีเอฟ (ADF Test) เรียงตามลำดับทั้ง 3 แนวทาง พบว่าค่าสถิติเอดีเอฟ (ADF Statistic) ที่คำนวณได้ น้อยกว่าค่าวิกฤติแมคคินนอน (Mackinnon Critical Value) เมื่อกำหนดระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าราคาน้ำมันดิบดูไบไม่มียูนิตรูท (Unit Root) หรือมีคุณสมบัติหยุดนิ่ง (Stationary) เมื่อได้รับการหาผลต่างครั้งที่ 1 (First Difference) ดังตารางที่ 5-2

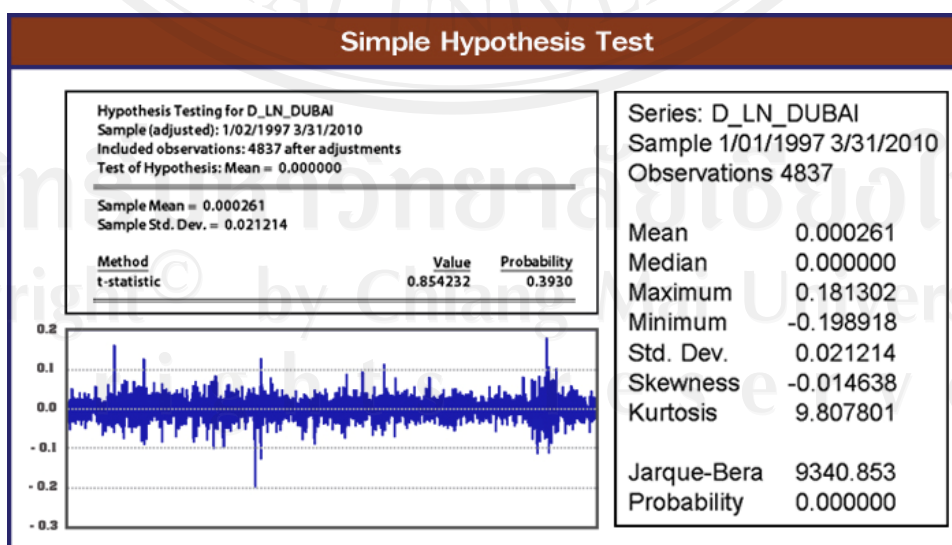
ตารางที่ 5-2 การทดสอบเอดีเอฟ (ADF Test) เมื่อหาผลต่างครั้งที่ 1

ตัวแปร	เมื่อหาผลต่างครั้งที่ 1 (First Differencing)					
	มีค่าแนวโน้มและจุดตัดแกน (Constant and Linear Trend)		มีเฉพาะจุดตัดแกน (Constant)		ไม่มีทั้งค่าแนวโน้มและจุดตัดแกน (None Constant and Linear Trend)	
	ค่าสถิติ ADF	ค่าวิกฤติ แมคคินนอน (Mackinnon Critical)	ค่าสถิติ ADF	ค่าวิกฤติ แมคคินนอน (Mackinnon Critical)	ค่าสถิติ ADF	ค่าวิกฤติ แมคคินนอน (Mackinnon Critical Value)
D(LN_Dubai)	-31.92333	0.01 : -3.959937	-31.92012	0.01 : -3.431521	-31.90832	0.01 : -2.565441
		0.05 : -3.410734		0.05 : -2.861942		0.05 : -1.940890
		0.10 : -3.127156		0.10 : -2.567027		0.10 : -1.616656

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

5.1.2 การเลือกตัวแบบ (Model Selection)

จากการทดสอบเอดีเอฟ (ADF Test) พบว่าราคาน้ำมันดิบดูไบ มีคุณสมบัติหยุดนิ่งเมื่อได้รับการหาผลต่างครั้งที่ 1 (First Difference) ขั้นตอนต่อไปคือการหากระบวนการอัตโนมัติ (Autoregressive : AR) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ (Moving Average : MA) ที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากแผนภาพสหสัมพันธ์ (Correlogram) ของฟังก์ชันสหสัมพันธ์ (Autocorrelation Function : ACF) และฟังก์ชันสหสัมพันธ์บางส่วน (Partial Autocorrelation Function : PACF) โดยยึดหลักของการมัธยัสถ์ (Parsimonious) นั่นคือ ใช้จำนวนพารามิเตอร์ให้น้อยที่สุด ในการอธิบายการเคลื่อนไหวของอนุกรมเวลา

ภาพที่ 5-4 การทดสอบค่าเฉลี่ยของอนุกรมเวลาผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง

อย่างไรก็ตามการสร้างระบบพยากรณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบด้วยตัวแบบบ็อกซ์และเจนกินส์ (Box&Jenkins Model) ไม่จำเป็นต้องใส่พจน์คงตัว (Constant Term) เนื่องจากเป็นอนุกรมเวลาที่มีคุณสมบัติหยุดนิ่ง (Stationary) เมื่อได้รับการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) โดยยอมรับสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) ว่าค่าเฉลี่ย (Mean) ของอนุกรมเวลามีค่าเท่ากับศูนย์ เมื่อกำหนดระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังภาพที่ 5-4

ซึ่งการดำเนินการต่าง ๆ ในขั้นตอนนี้ จะได้ตัวแบบที่นำไปใช้สำหรับการพยากรณ์ทั้งสิ้น 10 ตัวแบบดังตารางที่ 5-3

ตารางที่ 5-3 ตัวแบบที่ได้จากการพิจารณาฟังก์ชันอัตสหสัมพันธ์และฟังก์ชันอัตสหสัมพันธ์บางส่วน

ลำดับที่	ตัวแบบบ็อกซ์และเจนกินส์	กระบวนการอัตถดถอยและกระบวนการเฉลี่ยเคลื่อนที่
1	ตัวแบบ B ₁	AR(1) MA(1)
2	ตัวแบบ B ₂	AR(3) MA(3)
3	ตัวแบบ B ₃	AR(4) MA(4)
4	ตัวแบบ B ₄	AR(1) MA(1) MA(3)
5	ตัวแบบ B ₅	AR(2) AR(3) MA(3)
6	ตัวแบบ B ₆	AR(3) MA(2) MA(3)
7	ตัวแบบ B ₇	AR(1) AR(2) MA(1) MA(2)
8	ตัวแบบ B ₈	AR(3) AR(4) MA(3) MA(4)
9	ตัวแบบ B ₉	AR(1) AR(2) AR(3) MA(1) MA(3)
10	ตัวแบบ B ₁₀	AR(2) AR(3) AR(4) MA(3) MA(4)

5.1.3 การประมาณค่าพารามิเตอร์ (Parameter Estimation)

สำหรับการพยากรณ์ด้วยตัวแบบบ็อกซ์และเจนกินส์ (Box&Jenkins Model) ครั้งนี้จะใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (Ordinary Least Square : OLS) ในการประมาณค่าพารามิเตอร์ โดยอนุกรมเวลาที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้มีคุณสมบัติหยุดนิ่ง (Stationary) เมื่อผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ดังนั้นรูปแบบของกระบวนการอัตถดถอย (Autoregressive : AR) และกระบวนการเฉลี่ยเคลื่อนที่ (Moving Average : MA) สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\Delta_d Z_t = \mu + \phi_1 \Delta_d Z_{t-1} + \phi_2 \Delta_d Z_{t-2} + \dots + \phi_p \Delta_d Z_{t-p} + \varepsilon_t + \theta_1 \varepsilon_{t-1} + \theta_2 \varepsilon_{t-2} + \dots + \theta_q \varepsilon_{t-q}$$

โดยที่ $\Delta_d Z_t$ คือ ค่าสังเกต ณ เวลาปัจจุบันที่ผ่านการหาผลต่างมาแล้ว d ครั้ง

μ คือ พจน์คงตัว (Constant Term)

ϕ_p คือ พารามิเตอร์อัตถคถอยตัวที่ q

θ_q คือ พารามิเตอร์เฉลี่ยเคลื่อนที่ตัวที่ q

$\Delta_d Z_{t-p}$ คือ ค่าสังเกตใน p คาบเวลาที่ผ่านมาที่ผ่านการหาผลต่างมาแล้วหนึ่งครั้ง

ε_{t-q} คือ ค่าคลาดเคลื่อนใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

ε_t คือ ค่าคลาดเคลื่อน ณ เวลาปัจจุบัน

5.1.3.1 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_1

เมื่อพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น (P-Value) ของค่าสถิติที (t-Statistic) แต่ละค่า พบว่ามีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้ของพารามิเตอร์แต่ละตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ (Significant) โดยที่กระบวนการอัตถคถอยอันดับที่หนึ่ง (AR(1)) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่หนึ่ง (MA(1)) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ 0.667188 และ -0.685122 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5-4

ตารางที่ 5-4 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_1

พารามิเตอร์ (Parameter)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ค่าสถิติที (t-Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (P-Value)
ϕ_1	0.667188	2.060781	0.0394
θ_1	-0.685122	-2.163982	0.0305
ค่าสถิติที่สำคัญ			
Adjusted R-Square	0.000222	Akaike Info Criterion	-4.867852
Log Likelihood	11,772.47	Schwarz Bayesian Criterion	-4.865171
Durbin-Watson Statistic	1.981469		

ที่มา : จำนวนได้จากโปรแกรม EViews 7.1

ซึ่งสามารถอธิบายผลของตัวแบบ B_1 ได้ว่า ราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในคาบเวลาปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในหนึ่งคาบเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในคาบเวลาปัจจุบัน และพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในหนึ่งคาบเวลาที่ผ่านมา ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\Delta_1 Z_t = (0.667188) \Delta_1 Z_{t-1} + (-0.685122) \varepsilon_{t-1} + \varepsilon_t$$

โดยที่ $\Delta_1 Z_t$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ เวลา t

$\Delta_1 Z_{t-p}$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบใน p คาบเวลาที่ผ่านมา

ε_t คือ พจน์คลาดเคลื่อน ณ เวลา t

ε_{t-q} คือ พจน์คลาดเคลื่อนใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

5.1.3.2 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_2

เมื่อพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น (P-Value) ของค่าสถิติที (t-Statistic) แต่ละค่า พบว่ามีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้ของพารามิเตอร์แต่ละตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่กระบวนการอัตถถอยอันดับที่สาม (AR(3)) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สาม (MA(3)) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -0.954117 และ 0.961204 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5-5

ตารางที่ 5-5 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_2

พารามิเตอร์ (Parameter)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ค่าสถิติที (t-Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (P-Value)
ϕ_3	-0.954117	-31.01510	0.0000
θ_3	0.961204	33.84452	0.0000
ค่าสถิติที่สำคัญ			
Adjusted R-Square	0.000785	Akaike Info Criterion	-4.868058
Log Likelihood	11,768.09	Schwarz Bayesian Criterion	-4.865375
Durbin-Watson Statistic	2.015790		

ซึ่งสามารถอธิบายผลของตัวแบบ B_2 ได้ว่า ราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในคาบเวลาปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในสามคาบเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในคาบเวลาปัจจุบัน และพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในสามคาบเวลาที่ผ่านมา ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\Delta_1 Z_t = (-0.954117) \Delta_1 Z_{t-3} + (0.961204) \varepsilon_{t-3} + \varepsilon_t$$

โดยที่ $\Delta_1 Z_t$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ เวลา t

$\Delta_1 Z_{t-p}$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบใน p คาบเวลาที่ผ่านมา

ε_t คือ พจน์คลาดเคลื่อน ณ เวลา t

ε_{t-q} คือ พจน์คลาดเคลื่อนใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

5.1.3.3 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_3

เมื่อพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น (P-Value) ของค่าสถิติที (t-Statistic) แต่ละค่า พบว่ามีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้ของพารามิเตอร์แต่ละตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่กระบวนการอัตโนมัติอันดับที่สี่ (AR(4)) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สี่ (MA(4)) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -0.713295 และ 0.723025 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5-6

ตารางที่ 5-6 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_3

พารามิเตอร์ (Parameter)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ค่าสถิติที (t-Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (P-Value)
ϕ_4	-0.713295	-2.135787	0.0327
θ_4	0.723025	2.195820	0.0282
ค่าสถิติที่สำคัญ			
Adjusted R-Square	0.000144	Akaike Info Criterion	-4.867209
Log Likelihood	11,763.61	Schwarz Bayesian Criterion	-4.864526
Durbin-Watson Statistic	2.015417		

ซึ่งสามารถอธิบายผลของตัวแบบ B_3 ได้ว่า ราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในคาบเวลาปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในสี่คาบเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในคาบเวลาปัจจุบัน และพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในสี่คาบเวลาที่ผ่านมา ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\Delta_1 Z_t = (-0.713295)\Delta_1 Z_{t-4} + (0.723025)\varepsilon_{t-4} + \varepsilon_t$$

โดยที่ $\Delta_1 Z_t$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ เวลา t

$\Delta_1 Z_{t-p}$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบใน p คาบเวลาที่ผ่านมา

ε_t คือ พจน์คลาดเคลื่อน ณ เวลา t

ε_{t-q} คือ พจน์คลาดเคลื่อนใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

5.1.3.4 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_4

เมื่อพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น (P-Value) ของค่าสถิติที (t-Statistic) แต่ละค่า พบว่ามีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้ของพารามิเตอร์แต่ละตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่กระบวนการอัตโนมัติอันดับที่หนึ่ง (AR(1)) กระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่หนึ่ง (MA(1)) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สาม (MA(3)) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ 0.995553 -1.018636 และ 0.022357 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5-7

ซึ่งสามารถอธิบายผลของตัวแบบ B_4 ได้ว่า ราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในคาบเวลาปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในหนึ่งคาบเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในคาบเวลาปัจจุบัน และพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในหนึ่งและสามคาบเวลาที่ผ่านมา ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\Delta_1 Z_t = (0.995553)\Delta_1 Z_{t-1} + (-1.018636)\varepsilon_{t-1} + (0.022357)\varepsilon_{t-3} + \varepsilon_t$$

โดยที่ $\Delta_1 Z_t$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ เวลา t

$\Delta_1 Z_{t-p}$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบใน p คาบเวลาที่ผ่านมา

ε_t คือ พจน์คลาดเคลื่อน ณ เวลา t

ε_{t-q} คือ พจน์คลาดเคลื่อนใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

ตารางที่ 5-7 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_4

พารามิเตอร์ (Parameter)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ค่าสถิติที (t-Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (P-Value)
ϕ_1	0.995553	157.6942	0.0000
θ_1	-1.018636	-86.23571	0.0000
θ_3	0.022357	2.230668	0.0257
ค่าสถิติที่สำคัญ			
Adjusted R-Square	0.000810	Akaike Info Criterion	-4.868235
Log Likelihood	11,774.39	Schwarz Bayesian Criterion	-4.864213
Durbin-Watson Statistic	1.971409		

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

5.1.3.5 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_5

เมื่อพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น (P-Value) ของค่าสถิติที (t-Statistic) แต่ละค่า พบว่ามีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้ของพารามิเตอร์แต่ละตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่กระบวนการอัตโนมัติอันดับที่สอง (AR(2)) กระบวนการอัตโนมัติอันดับที่สาม (AR(3)) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สาม (MA(3)) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -0.034935 0.626448 และ -0.615558 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5-8

ซึ่งสามารถอธิบายผลของตัวแบบ B_5 ได้ว่า ราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในคาบเวลาปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในสองและสามคาบเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในคาบเวลาปัจจุบัน และพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในสามคาบเวลาที่ผ่านมา ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\Delta_1 Z_t = (-0.034935) \Delta_1 Z_{t-2} + (0.626448) \Delta_1 Z_{t-3} + (-0.615558) \varepsilon_{t-3} + \varepsilon_t$$

โดยที่ $\Delta_1 Z_t$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ เวลา t

$\Delta_1 Z_{t-p}$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบใน p คาบเวลาที่ผ่านมา

ε_t คือ พจน์คลาดเคลื่อน ณ เวลา t

ε_{t-q} คือ พจน์คลาดเคลื่อนใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

ตารางที่ 5-8 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_5

พารามิเตอร์ (Parameter)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ค่าสถิติที (t-Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (P-Value)
ϕ_2	-0.034935	-2.725186	0.0064
ϕ_3	0.626448	3.647542	0.0003
θ_3	-0.615558	-3.539700	0.0004
ค่าสถิติที่สำคัญ			
Adjusted R-Square	0.001866	Akaike Info Criterion	-4.868934
Log Likelihood	11,771.21	Schwarz Bayesian Criterion	-4.864910
Durbin-Watson Statistic	2.015073		

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

5.1.3.6 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_6

เมื่อพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น (P-Value) ของค่าสถิติที (t-Statistic) แต่ละค่า พบว่ามีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้ของพารามิเตอร์แต่ละตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่กระบวนการอัตโนมัติอันดับที่สาม (AR(3)) กระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สอง (MA(2)) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สาม (MA(3)) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ 0.644363 -0.034461 และ -0.633044 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5-9

ซึ่งสามารถอธิบายผลของตัวแบบ B_6 ได้ว่า ราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในคาบเวลาปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในสามคาบเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในคาบเวลาปัจจุบัน และพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในสองและสามคาบเวลาที่ผ่านมา ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\Delta_1 Z_t = (0.644363) \Delta_1 Z_{t-2} + (-0.034461) \varepsilon_{t-2} + (-0.633044) \varepsilon_{t-3} + \varepsilon_t$$

โดยที่ $\Delta_1 Z_t$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ เวลา t

$\Delta_1 Z_{t-p}$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบใน p คาบเวลาที่ผ่านมา

ε_t คือ พจน์คลาดเคลื่อน ณ เวลา t

ε_{t-q} คือ พจน์คลาดเคลื่อนใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

ตารางที่ 5-9 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_6

พารามิเตอร์ (Parameter)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ค่าสถิติ (t-Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (P-Value)
ϕ_3	0.644363	3.870229	0.0001
θ_2	-0.034461	-2.710087	0.0068
θ_3	-0.633044	-3.763114	0.0002
ค่าสถิติที่สำคัญ			
Adjusted R-Square	0.001870	Akaike Info Criterion	-4.868937
Log Likelihood	11,771.22	Schwarz Bayesian Criterion	-4.864913
Durbin-Watson Statistic	2.015006		

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

5.1.3.7 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_7

เมื่อพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น (P-Value) ของค่าสถิติ (t-Statistic) แต่ละค่า พบว่ามีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้ของพารามิเตอร์แต่ละตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่กระบวนการอัตโนมัติอันดับที่หนึ่ง (AR(1)) กระบวนการอัตโนมัติอันดับที่สอง (AR(2)) กระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่หนึ่ง (MA(1)) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สอง (MA(2)) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -0.815297 -0.742899 0.817620 และ 0.717781 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5-10

ซึ่งสามารถอธิบายผลของตัวแบบ B_7 ได้ว่า ราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในคาบเวลาปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในหนึ่งและสองคาบเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในคาบเวลาปัจจุบัน และพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในหนึ่งและสองคาบเวลาที่ผ่านมา ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\Delta_1 Z_t = (-0.815297)\Delta_1 Z_{t-1} + (-0.742899)\Delta_1 Z_{t-2} + (0.817620)\varepsilon_{t-1} + (0.717781)\varepsilon_{t-2} + \varepsilon_t$$

โดยที่ $\Delta_1 Z_t$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ เวลา t

$\Delta_1 Z_{t-p}$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบใน p คาบเวลาที่ผ่านมา

ε_t คือ พจน์คลาดเคลื่อน ณ เวลา t

ε_{t-q} คือ พจน์คลาดเคลื่อนใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

ตารางที่ 5-10 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B₇

พารามิเตอร์ (Parameter)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ค่าสถิติที (t-Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (P-Value)
ϕ_1	-0.815297	-5.131906	0.0000
ϕ_2	-0.742899	-5.555551	0.0000
θ_1	0.817620	4.951766	0.0000
θ_2	0.717781	5.118863	0.0000
ค่าสถิติที่สำคัญ			
Adjusted R-Square	0.001361	Akaike Info Criterion	-4.868428
Log Likelihood	11,773.42	Schwarz Bayesian Criterion	-4.863064
Durbin-Watson Statistic	2.019296		

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

5.1.3.8 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B₈

เมื่อพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น (P-Value) ของค่าสถิติที (t-Statistic) แต่ละค่า พบว่ามีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้ของพารามิเตอร์แต่ละตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่กระบวนการอัตถดอยอันดับที่สาม (AR(3)) กระบวนการอัตถดอยอันดับที่สี่ (AR(4)) กระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สาม (MA(3)) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สี่ (MA(4)) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -0.152503 -0.873197 0.144617 และ 0.885114 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5-11

ซึ่งสามารถอธิบายผลของตัวแบบ B_8 ได้ว่า ราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในคาบเวลาปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในสามและสี่คาบเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในคาบเวลาปัจจุบัน และพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในสามและสี่คาบเวลาที่ผ่านมา ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\Delta_1 Z_t = (-0.152503) \Delta_1 Z_{t-3} + (-0.873197) \Delta_1 Z_{t-4} + (0.144617) \varepsilon_{t-3} + (0.885114) \varepsilon_{t-4} + \varepsilon_t$$

โดยที่ $\Delta_1 Z_t$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ เวลา t

$\Delta_1 Z_{t-p}$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบใน p คาบเวลาที่ผ่านมา

ε_t คือ พจน์คลาดเคลื่อน ณ เวลา t

ε_{t-q} คือ พจน์คลาดเคลื่อนใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

ตารางที่ 5-11 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_8

พารามิเตอร์ (Parameter)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ค่าสถิติที (t-Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (P-Value)
ϕ_3	-0.152503	-10.09423	0.0000
ϕ_4	-0.873197	-63.99219	0.0000
θ_3	0.144617	11.23222	0.0000
θ_4	0.885114	69.29152	0.0000

ค่าสถิติที่สำคัญ

Adjusted R-Square	0.000958	Akaike Info Criterion	-4.867610
Log Likelihood	11,766.58	Schwarz Bayesian Criterion	-4.862244
Durbin-Watson Statistic	2.018032		

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

5.1.3.9 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_9

เมื่อพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น (P-Value) ของค่าสถิติที (t-Statistic) แต่ละค่า พบว่ามีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้ของพารามิเตอร์แต่ละตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่กระบวนการอัตถถอดอยอันดับที่หนึ่ง (AR(1)) กระบวนการอัตถถอดอยอันดับที่สอง (AR(2))

กระบวนการอัตโนมัติอันดับที่สาม (AR(3)) กระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่หนึ่ง (MA(1)) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สาม (MA(3)) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -0.405842 -0.032640 0.681664 0.404571 และ -0.698931 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5-12

ตารางที่ 5-12 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B₀

พารามิเตอร์ (Parameter)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ค่าสถิติที (t-Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (P-Value)
ϕ_1	-0.405842	-5.119567	0.0000
ϕ_2	-0.032640	-2.547925	0.0109
ϕ_3	0.681664	9.457006	0.0000
θ_1	0.404571	5.080501	0.0000
θ_3	-0.698931	-10.29147	0.0000
ค่าสถิติที่สำคัญ			
Adjusted R-Square	0.001988	Akaike Info Criterion	-4.868642
Log Likelihood	11,772.51	Schwarz Bayesian Criterion	-4.861936
Durbin-Watson Statistic	2.011676		

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

ซึ่งสามารถอธิบายผลของตัวแบบ B₀ ได้ว่า ราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในคาบเวลาปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในหนึ่ง สองและสามคาบเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในคาบเวลาปัจจุบัน และพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในหนึ่งและสามคาบเวลาที่ผ่านมา ซึ่งเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\Delta_1 Z_t = (-0.405842) \Delta_1 Z_{t-1} + (-0.032640) \Delta_1 Z_{t-2} + (0.681664) \Delta_1 Z_{t-3} + (0.404571) \varepsilon_{t-1} + (-0.698931) \varepsilon_{t-3} + \varepsilon_t$$

โดยที่ $\Delta_1 Z_t$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ เวลา t

$\Delta_1 Z_{t-p}$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบใน p คาบเวลาที่ผ่านมา

ε_t คือ พจน์คลาดเคลื่อน ณ เวลา t

ε_{t-q} คือ พจน์คลาดเคลื่อนใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

5.1.3.10 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_{10}

เมื่อพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น (P-Value) ของค่าสถิติที (t-Statistic) แต่ละค่า พบว่ามีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้ของพารามิเตอร์แต่ละตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่กระบวนการอัตถคดอยอันดับที่สอง (AR(2)) กระบวนการอัตถคดอยอันดับที่สาม (AR(3)) กระบวนการอัตถคดอยอันดับที่สี่ (AR(4)) กระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สาม (MA(3)) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สี่ (MA(4)) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -0.032853 0.493312 -0.429591 และ 0.438266 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5-13

ตารางที่ 5-13 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ B_{10}

พารามิเตอร์ (Parameter)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ค่าสถิติที (t-Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (P-Value)
ϕ_2	-0.032853	-2.830003	0.0047
ϕ_3	0.493312	4.523042	0.0000
ϕ_4	-0.429591	-4.227705	0.0000
θ_3	-0.494993	-4.693648	0.0000
θ_4	0.438266	4.214606	0.0000
ค่าสถิติที่สำคัญ			
Adjusted R-Square	0.002138	Akaike Info Criterion	-4.868585
Log Likelihood	11,769.94	Schwarz Bayesian Criterion	-4.861878
Durbin-Watson Statistic	2.014291		

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

ซึ่งสามารถอธิบายผลของตัวแบบ B_{10} ได้ว่า ราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในคาบเวลาปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในสอง สามและสี่คาบเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพจน์คลาดเคลื่อน

(Error Term) ในคาบเวลาปัจจุบัน และพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในสามและสี่คาบเวลาที่ผ่านมา ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\Delta_1 Z_t = (-0.032853)\Delta_1 Z_{t-2} + (0.493312)\Delta_1 Z_{t-3} + (-0.429591)\Delta_1 Z_{t-4} + (-0.494993)\varepsilon_{t-3} + (0.438266)\varepsilon_{t-4} + \varepsilon_t$$

โดยที่ $\Delta_1 Z_t$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ เวลา t

$\Delta_1 Z_{t-p}$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบใน p คาบเวลาที่ผ่านมา

ε_t คือ พจน์คลาดเคลื่อน ณ เวลา t

ε_{t-q} คือ พจน์คลาดเคลื่อนใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

5.1.3.11 สรุปผลการประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบบ็อกซ์และเจนกินส์

มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ทุกตัวแบบ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าพารามิเตอร์แต่ละตัวของทุกตัวแบบ แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ ดังตารางที่ 5-14 ซึ่งในขั้นตอนต่อไปจะนำตัวแบบทั้ง 10 ดังกล่าวนี้ไปตรวจสอบความถูกต้อง

ตารางที่ 5-14 ค่าความน่าจะเป็นของค่าสถิติที ในการประมาณค่าพารามิเตอร์ของทุกตัวแบบ

พารามิเตอร์	ตัวแบบ B ₁	ตัวแบบ B ₂	ตัวแบบ B ₃	ตัวแบบ B ₄	ตัวแบบ B ₅	ตัวแบบ B ₆	ตัวแบบ B ₇	ตัวแบบ B ₈	ตัวแบบ B ₉	ตัวแบบ B ₁₀
ϕ_1	0.0394	-	-	0.0000	-	-	0.0000	-	0.0000	-
ϕ_2	-	-	-	-	0.0064	-	0.0000	-	0.0109	0.0047
ϕ_3	-	0.0000	-	-	0.0003	0.0001	-	0.0000	0.0000	0.0000
ϕ_4	-	-	0.0327	-	-	-	-	0.0000	-	0.0000
θ_1	0.0305	-	-	0.0000	-	-	0.0000	-	0.0000	-
θ_2	-	-	-	-	-	0.0068	0.0000	-	-	-
θ_3	-	0.0000	-	0.0257	0.0004	0.0002	-	0.0000	0.0000	0.0000
θ_4	-	-	0.0282	-	-	-	-	0.0000	-	0.0000

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

5.1.4 การตรวจสอบความถูกต้อง (Model Checking)

เมื่อประมาณค่าพารามิเตอร์และทดสอบว่าสัมประสิทธิ์แต่ละตัวนั้น แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการตรวจสอบความถูกต้องของตัวแบบ เพื่อการสนับสนุนว่าตัวแบบที่ได้มีความเหมาะสมสำหรับนำไปสร้างสมการพยากรณ์

ซึ่งความถูกต้องของตัวแบบนั้น มีขั้นตอนหลักๆ สองขั้นตอนคือ การตรวจสอบ โครงสร้าง อารี่มา (ARMA Structure) และการทดสอบส่วนตกค้าง (Residual Test) โดยขั้นตอนต่าง ๆ สามารถ แสดงได้ดังต่อไปนี้

5.1.4.1 โครงสร้างอาร์มา (ARMA Structure)

ขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบคุณสมบัติหยุดนิ่ง (Stationary) และผกผัน (Invertible) ของกระบวนการอัตถคถอย (Autoregressive) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ (Moving Average) ซึ่งตัวแบบที่มีคุณสมบัติดังกล่าวนี้ จะต้องไม่มีรากผกผัน (Inverse Root) อยู่นอกวงกลมหนึ่งหน่วย (Unit Circle)

ตารางที่ 5-15 การทดสอบโครงสร้างอาร์มา

ตัวแบบ	AR Root(s)	Modulus	MA Root(s)	Modulus
B ₁	0.667188	0.667	0.685122	0.685
B ₂	-0.984466	0.984	0.493449 ± 0.854678i	0.987
	0.492233 ± 0.852572i	0.984	-0.986897	0.987
B ₃	-0.649834 ± 0.649834i	0.919	-0.652039 ± 0.652039i	0.922
	0.649834 ± 0.649834i	0.919	0.652039 ± 0.652039i	0.922
B ₄	0.995553	0.996	0.996104	0.996
			0.161504	0.162
			-0.138972	0.139
B ₅	-0.421020 ± 0.752800i	0.863	0.85066	0.851
	0.842039	0.842	-0.425330 ± 0.736694i	0.851
B ₆	0.863728	0.864	0.872017	0.872
	-0.431864 ± 0.748010i	0.864	-0.436009 ± 0.732018i	0.852
B ₇	-0.407648 ± 0.759422i	0.862	-0.408810 ± 0.742062i	0.847
B ₈	0.684146 ± 0.723728i	0.996	0.686396 ± 0.723748i	0.997
	-0.684146 ± 0.642127i	0.938	-0.686396 ± 0.646890i	0.943
B ₉	-0.579424 ± 0.754669i	0.951	-0.587811 ± 0.748961i	0.952
	0.753005	0.753	0.771051	0.771

B_{10}	$-0.579932 \pm 0.751936i$	0.950	$-0.589290 \pm 0.746497i$	0.951
	$0.579932 \pm 0.374283i$	0.690	$0.589290 \pm 0.370495i$	0.696

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม Eviews 7.1

จากตารางที่ 5-15 พบว่าค่าเกณฑ์วัด (Modulus) ทุกค่าของกระบวนการอัตโนมัติถดถอย (Autoregressive) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ (Moving Average) ของตัวแบบทั้ง 10 น้อยกว่าหนึ่ง จึงสรุปได้ว่าทุกตัวแบบไม่มีรากผกผัน (Inverse Root) ที่อยู่นอกวงกลมหนึ่งหน่วย (Unit Circle) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าทุกตัวแบบที่เลือกมา กระบวนการอัตโนมัติถดถอย (Autoregressive) มีคุณสมบัติหยุดนิ่ง (Stationary) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ (Moving Average) มีคุณสมบัติผกผัน (Invertible)

5.1.4.2 การทดสอบส่วนตกค้าง (Residual Test)

ตัวแบบที่มีความถูกต้องมีข้อกำหนดที่สำคัญว่าส่วนตกค้าง (Residual) หรือ พจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) จะต้องมึลักษณะเช่นเดียวกับสัญญาณรบกวนสีขาว (White Noise) กล่าวคือ ไม่มีปัญหาอัตสหสัมพันธ์ (Autocorrelation) และปัญหาความแปรปรวนของพจน์คลาดเคลื่อนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) รวมทั้งมีการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution) ด้วย ซึ่งขั้นตอนต่างๆ ในการทดสอบส่วนที่เหลือ (Residual Test) แสดงได้ดังนี้

1) การทดสอบรูปแบบปกติ (Normality Test)

การทดสอบรูปแบบปกติ (Normality Test) เป็นการตรวจสอบว่าส่วนตกค้าง (Residual) มีการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution) หรือไม่ ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวสามารถตรวจสอบได้โดยใช้ค่าสถิติฌักส์-เบอรา (Jarque-Bera Statistic : JB)

ตารางที่ 5-16 การทดสอบรูปแบบปกติ

ตัวแบบ	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความเบ้ (Skewness)	ภาวะยอดมน (Kurtosis)	ค่าสถิติฌักส์-เบอรา	ค่าความน่าจะเป็น (Probability)
B_1	0.000281	0.021210	-0.027248	9.790548	9,292.075	0.000000
B_2	0.000266	0.021208	-0.015640	9.785175	9,273.138	0.000000
B_3	0.000264	0.021217	-0.016826	9.791149	9,287.584	0.000000
B_4	0.000441	0.021199	-0.037767	9.761551	9,213.441	0.000000
B_5	0.000287	0.021194	-0.024699	9.845091	9,437.925	0.000000
B_6	0.000290	0.021194	-0.025487	9.840700	9,425.851	0.000000
B_7	0.000267	0.021195	-0.013024	9.850089	9,453.312	0.000000

B_8	0.000262	0.021203	-0.010505	9.750345	9,176.175	0.000000
B_9	0.000283	0.021188	-0.029461	9.821335	9,372.739	0.000000
B_{10}	0.000269	0.021189	-0.020589	9.809190	9,337.106	0.000000

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม Eviews 7.1

จากตารางที่ 5-16 พบว่าค่าความน่าจะเป็น (Probability-Value : Prob) ของค่าสถิติแจ็ก-เบอรา (Jarque-Bera Statistic) ของทุกตัวแบบ มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงสรุปได้ว่าส่วนตกค้าง (Residual) ที่ประมาณค่าได้จากการถดถอยไม่ได้มีการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution) โดยเมื่อพิจารณาจากค่าความเบ้ (Skewness) และภาวะยอดมน (Kurtosis) จะเห็นได้ว่าทุกตัวแบบมีลักษณะการกระจายของส่วนตกค้าง (Residual) ที่คล้ายกันกล่าวคือ มีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อยแต่ความโค้งมาก ซึ่งการกระจายของข้อมูลในลักษณะดังกล่าวเรียกว่าหางอ้วน (Fat Tailed) หรือ โคน้ของการแจกแจงมีลักษณะสูงแหลม (Leptokurtic)

2) การทดสอบอาร์ช-แอลเอ็ม (ARCH-LM Test)

สำหรับการตรวจสอบปัญหาความแปรปรวนของพจน์คลาดเคลื่อนไม่คงที่อย่างมีเงื่อนไข (Conditional Heteroscedasticity) จะใช้การทดสอบอาร์ช-แอลเอ็ม (ARCH-LM Test) ซึ่งการทดสอบดังกล่าวมีแนวคิดว่า หากมีกระบวนการอาร์ช (ARCH Process) หลงเหลืออยู่ในส่วนตกค้าง (Residual) จะทำให้ความแปรปรวน (Variance) ไม่เท่ากับค่าคงที่ (Constant) ค่าใดค่าหนึ่ง

ตารางที่ 5-17 การทดสอบอาร์ช-แอลเอ็ม

ตัวแบบ	ค่าสถิติทดสอบอาร์ช-แอลเอ็ม (ARCH-LM Test Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (Prob.)
B_1	34.39314	0.0000
B_2	34.64314	0.0000
B_3	35.71868	0.0000
B_4	34.57667	0.0000
B_5	33.78766	0.0000
B_6	33.93534	0.0000
B_7	34.01415	0.0000
B_8	35.26863	0.0000

B_9	33.72426	0.0000
B_{10}	33.79894	0.0000

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

สำหรับการทดสอบอาร์ช-แอลเอ็ม (ARCH-LM Test) จะพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น (Probability-Value : Prob) ของค่าสถิติทดสอบอาร์ช-แอลเอ็ม (ARCH-LM Test Statistic) ซึ่งจะเห็นได้ว่าทุกตัวแบบมีค่าความน่าจะเป็นน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่ามีกระบวนการอาร์ช (ARCH Process) อยู่ในส่วนของเหลือ (Residual) หรือกล่าวได้ว่าทุกตัวแบบมีปัญหาความแปรปรวนของพจน์คลาดเคลื่อนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) ดังตารางที่ 5-17

3) การทดสอบค่าสถิติคิว (Q-Statistic Test)

การทดสอบค่าสถิติคิว (Q-Statistic Test) เป็นการตรวจสอบว่าพจน์รบกวน (Disturbance Term) หรือส่วนตกค้าง (Residual) ที่ได้จากการถดถอยในห้วงเวลา (Period) ต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กัน (Un-Correlated) หรือกล่าวได้ว่าอนุกรมเวลาที่พิจารณาไม่มีปัญหาอัตสหสัมพันธ์ (Autocorrelation)

ซึ่งอนุกรมเวลาที่ไม่มีปัญหาอัตสหสัมพันธ์ (Autocorrelation) จะต้องยอมรับสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) กล่าวคือค่าความน่าจะเป็น (Probability-Value : Prob) ของค่าสถิติคิว (Q-Statistic) ต้องมากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05

โดยการทดสอบมิได้พิจารณาที่ความล่าช้า (Lag) ใดๆ แต่จะพิจารณาจากภาพรวม เช่นการทดสอบค่าสถิติคิว (Q-Statistic) ของตัวแบบ B_1 นั้น ค่าความล่าช้า (Lag) ที่ 30 จะยอมรับสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) ว่าอนุกรมเวลาที่พิจารณาไม่มีปัญหาอัตสหสัมพันธ์ (Autocorrelation) แต่หากมองในภาพรวมจะเห็นได้ว่า โดยส่วนใหญ่แล้วอนุกรมเวลาดังกล่าว ปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) ซึ่งจากการทดสอบค่าสถิติคิว (Q-Statistic) กับตัวแบบทั้ง 10 จึงสรุปได้ว่า มีตัวแบบที่ไม่มีปัญหาอัตสหสัมพันธ์ (Autocorrelation) ทั้งหมด 5 ตัวแบบคือ ตัวแบบ B_5 ตัวแบบ B_6 ตัวแบบ B_7 ตัวแบบ B_9 และตัวแบบ B_{10} ดังตารางที่ 5-18

ตารางที่ 5-18 ค่าความน่าจะเป็นของค่าสถิติที

ความล่าช้า (Lag)	ตัวแบบ B_1	ตัวแบบ B_2	ตัวแบบ B_3	ตัวแบบ B_4	ตัวแบบ B_5	ตัวแบบ B_6	ตัวแบบ B_7	ตัวแบบ B_8	ตัวแบบ B_9	ตัวแบบ B_{10}
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	0.038	0.007	0.007	-	-	-	-	-	-	-
4	0.083	0.025	0.027	0.132	0.372	0.337	-	-	-	-
5	0.112	0.030	0.031	0.148	0.648	0.609	0.121	0.002	-	-
6	0.144	0.035	0.050	0.226	0.821	0.795	0.297	0.007	0.341	0.452
7	0.224	0.065	0.090	0.355	0.918	0.894	0.489	0.019	0.596	0.749
8	0.212	0.061	0.117	0.306	0.959	0.945	0.617	0.034	0.777	0.852
9	0.132	0.057	0.074	0.201	0.823	0.813	0.533	0.023	0.753	0.868
10	0.099	0.042	0.054	0.140	0.566	0.598	0.269	0.020	0.640	0.679
11	0.134	0.060	0.076	0.188	0.669	0.698	0.368	0.034	0.757	0.790
12	0.179	0.090	0.095	0.243	0.710	0.733	0.412	0.041	0.660	0.660
13	0.121	0.059	0.063	0.168	0.540	0.532	0.307	0.026	0.263	0.278
14	0.038	0.016	0.017	0.053	0.292	0.288	0.125	0.005	0.091	0.098
15	0.047	0.023	0.022	0.064	0.322	0.320	0.151	0.007	0.130	0.140
16	0.059	0.030	0.026	0.081	0.376	0.369	0.193	0.007	0.120	0.131
17	0.042	0.021	0.019	0.058	0.237	0.230	0.115	0.005	0.093	0.104
18	0.038	0.023	0.017	0.053	0.210	0.202	0.100	0.005	0.065	0.070
19	0.037	0.023	0.016	0.052	0.195	0.192	0.088	0.006	0.084	0.090
20	0.029	0.018	0.015	0.041	0.145	0.142	0.065	0.006	0.081	0.088
21	0.026	0.020	0.014	0.037	0.132	0.130	0.060	0.006	0.081	0.089
22	0.035	0.027	0.019	0.049	0.163	0.160	0.079	0.009	0.091	0.099
23	0.037	0.030	0.021	0.052	0.165	0.162	0.083	0.010	0.112	0.121
24	0.051	0.040	0.029	0.070	0.205	0.202	0.109	0.014	0.145	0.155
25	0.059	0.046	0.034	0.081	0.227	0.225	0.123	0.018	0.176	0.189
26	0.074	0.059	0.044	0.100	0.263	0.261	0.148	0.022	0.218	0.232
27	0.090	0.075	0.054	0.121	0.300	0.297	0.176	0.030	0.246	0.262
28	0.114	0.096	0.071	0.151	0.351	0.348	0.215	0.039	0.294	0.313
29	0.136	0.117	0.087	0.177	0.394	0.392	0.250	0.049	0.317	0.332
30	0.056	0.062	0.035	0.073	0.204	0.202	0.111	0.016	0.186	0.192
31	0.020	0.022	0.012	0.025	0.085	0.086	0.040	0.005	0.077	0.076
32	0.018	0.020	0.010	0.024	0.076	0.077	0.036	0.004	0.077	0.078

33	0.024	0.026	0.014	0.031	0.096	0.096	0.047	0.005	0.096	0.097
34	0.021	0.023	0.012	0.026	0.080	0.080	0.039	0.005	0.086	0.086
35	0.024	0.026	0.014	0.029	0.090	0.090	0.046	0.006	0.099	0.099
36	0.020	0.020	0.013	0.024	0.079	0.079	0.040	0.006	0.077	0.075

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

5.1.4.3 สรุปผลการตรวจสอบความถูกต้องของตัวแบบบ็อกซ์และเจนกินส์

การสรุปว่าตัวแบบที่พิจารณามีความถูกต้อง จะต้องสามารถระบุได้ว่า โครงสร้างอาร์มา (ARMA Structure) ของตัวแบบนั้นๆ ประกอบด้วยกระบวนการอัตโนมัติถดถอย (Autoregressive : AR) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ (Moving Average : MA) ที่มีคุณสมบัติหยุดนิ่ง (Stationary) และผกผัน (Invertible) ตามลำดับ นอกจากนี้ส่วนตกค้าง (Residual) ที่ประมาณค่าได้ จะต้องมีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกับสัญญาณรบกวนขาว (White Noise) ซึ่งผลการตรวจสอบคุณสมบัติต่างๆ แสดงดังตารางที่ 5-19

ตารางที่ 5-19 ผลการตรวจสอบความถูกต้องของตัวแบบต่างๆ

ตัวแบบ	โครงสร้างอาร์มา (ARMA Structure)		การทดสอบส่วนตกค้าง (Residual Test)		
	คุณสมบัติหยุดนิ่ง (Stationary)	คุณสมบัติผกผัน (Invertible)	การทดสอบรูปแบบปกติ (Normality Test)	การทดสอบอาร์ช-แอลเอ็ม (ARCH-LM Test)	การทดสอบค่าสถิติคว (Q-Statistic Test)
B ₁	✓	✓	✗	✗	✗
B ₂	✓	✓	✗	✗	✗
B ₃	✓	✓	✗	✗	✗
B ₄	✓	✓	✗	✗	✗
B ₅	✓	✓	✗	✗	✓
B ₆	✓	✓	✗	✗	✓
B ₇	✓	✓	✗	✗	✓
B ₈	✓	✓	✗	✗	✗
B ₉	✓	✓	✗	✗	✓
B ₁₀	✓	✓	✗	✗	✓

จากตารางที่ 5-19 แสดงให้เห็นว่าในการทดสอบโครงสร้างอาร์มา (ARMA Structure) กระบวนการอัตโนมัติถดถอย (Autoregressive : AR) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่

(Moving Average : MA) ของทุกตัวแบบมีคุณสมบัติหยุดนิ่ง (Stationary) และผกผัน (Invertible) อย่างไรก็ตามเมื่อทดสอบส่วนตกค้าง (Residual) พบว่าตัวแบบทุกตัวมีปัญหาความแปรปรวนของพจน์คลาดเคลื่อนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) และส่วนตกค้าง (Residual) ไม่ได้มีการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution) ขณะที่การทดสอบปัญหาอัตสหสัมพันธ์ (Autocorrelation) พบตัวแบบที่ไม่ได้มีปัญหาดังกล่าว 5 ตัวแบบคือ ตัวแบบ B₅ ตัวแบบ B₆ ตัวแบบ B₇ ตัวแบบ B₉ และตัวแบบ B₁₀

ซึ่งการตรวจสอบความถูกต้องของตัวแบบบ็อกซ์และเจนคินส์ (Box&Jenkins Model) แม้ว่าการที่ส่วนตกค้าง (Residual) มีปัญหาความแปรปรวนของพจน์คลาดเคลื่อนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) และไม่ได้แจกแจงแบบปกติ (Non-Normal Distribution) อาจส่งผลให้ประสิทธิภาพ (Efficiency) ลดลง แต่ก็ไม่ได้ทำให้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Least Square) เป็นโมฆะ (Invalidate) โดยส่วนตกค้าง (Residual) ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียง (Nearly) กับสัญญาณรบกวนขาว (White Noise) ภายใต้วิธีการบ็อกซ์และเจนคินส์ (Box&Jenkins Method) จะพิจารณาปัญหาอัตสหสัมพันธ์ (Autocorrelation) เป็นหลัก กล่าวคือส่วนที่เหลือ (Residual) ในห้วงเวลา (Period) ที่แตกต่างกันต้องเป็นอิสระ (Independent) จากกัน หรือเป็นตัวแปรสุ่ม (Random Variables)

ดังนั้นตัวแบบที่ผ่านหลักเกณฑ์การตรวจสอบตามวิธีการบ็อกซ์และเจนคินส์ (Box&Jenkins Method) นั่นคือ ตัวแบบ B₅ ตัวแบบ B₆ ตัวแบบ B₇ ตัวแบบ B₉ และตัวแบบ B₁₀ โดยตัวแบบทั้ง 5 จะถูกนำไปใช้เพื่อการสร้างสมการพยากรณ์ในลำดับขั้นต่อไป

5.1.5 การพยากรณ์ (Forecasting)

การพยากรณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบด้วยตัวแบบบ็อกซ์และเจนคินส์ (Box&Jenkins Model) ในขั้นตอนนี้เหลือตัวแบบที่มีความเหมาะสมมากที่สุด 5 ตัวแบบคือ ตัวแบบ B₅ ตัวแบบ B₆ ตัวแบบ B₇ ตัวแบบ B₉ และตัวแบบ B₁₀ ซึ่งการเลือกตัวแบบเพียงตัวแบบเดียว สำหรับนำไปสร้างสมการพยากรณ์ หากเป็นการพยากรณ์ค่าในช่วงที่ใช้จำลองแบบ (Historical Forecasting) จะเลือกตัวแบบโดยพิจารณาจากเงื่อนไขของอาไกเกะ (Akaike's Information Criterion : AIC) หรือเงื่อนไขของชวาร์ซ (Schwarz's Bayesian Criterion : SBC)

อย่างไรก็ตามการศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการสร้างระบบพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสำหรับการพยากรณ์ไปข้างหน้าเพื่อทดสอบผล (Ex-Post Forecasting) ดังนั้นการเลือกตัวแบบจึงพิจารณาว่าตัวแบบใดที่มีความสามารถในการพยากรณ์มากที่สุด กล่าวคือตัวแบบนั้นๆ จะต้องให้ค่าคลาดเคลื่อนระหว่างค่าพยากรณ์กับค่าจริงน้อยที่สุด โดยพิจารณาจากค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE)

จากตารางที่ 5-20 ซึ่งเป็นการทดสอบประสิทธิภาพสำหรับการพยากรณ์ไปข้างหน้าเป็นระยะเวลาสั้นๆ ของตัวแบบบ็อกซ์และเจนคินส์ (Box&Jenkins Model) ที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องแล้ว พบว่าเมื่อทำการพยากรณ์ไปข้างหน้า 10 วัน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับค่าจริง (Actual Value) พบว่าตัวแบบที่มีค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE) ต่ำที่สุดคือตัวแบบ B₇ ดังนั้น จึงเลือกตัวแบบ B₇ เป็นตัวแทนของตัวแบบบ็อกซ์และเจนคินส์ (Box&Jenkins Model) สำหรับนำไปเปรียบเทียบความแม่นยำของการพยากรณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบ กับตัวแบบประเภทอื่น ๆ ในลำดับขั้นต่อไป

ตารางที่ 5-20 ผลการพยากรณ์ไปข้างหน้าช่วงสั้นๆ ด้วยตัวแบบบ็อกซ์และเจนคินส์

วันที่	ตัวแบบ B ₅	ตัวแบบ B ₆	ตัวแบบ B ₇	ตัวแบบ B ₉	ตัวแบบ B ₁₀	ค่าจริง
วันที่ 1	78.604	78.603	78.617	78.554	78.558	79.532
วันที่ 2	78.555	78.550	78.576	78.506	78.519	80.520
วันที่ 3	78.521	78.521	78.555	78.487	78.509	80.520
วันที่ 4	78.560	78.560	78.602	78.503	78.542	80.520
วันที่ 5	78.531	78.525	78.580	78.465	78.517	81.323
วันที่ 6	78.508	78.507	78.563	78.467	78.528	82.878
วันที่ 7	78.534	78.531	78.593	78.478	78.550	81.333
วันที่ 8	78.516	78.509	78.582	78.447	78.523	80.520
วันที่ 9	78.501	78.497	78.568	78.461	78.538	80.657
วันที่ 10	78.518	78.513	78.588	78.464	78.545	80.657
MAPE	2.460216	2.463185	2.412804	2.508379	2.457441	

ที่มา : จำนวนได้จากโปรแกรม EVViews 7.1

หมายเหตุ : ค่า MAPE จำนวนได้จากการทดลองพยากรณ์ไปข้างหน้า 10 วัน

5.2 การสร้างระบบพยากรณ์ด้วยตัวแบบการزش

จากการสร้างระบบพยากรณ์ด้วยตัวแบบบ็อกซ์และเจนคินส์ (Box&Jenkins Model) พบว่าข้อสมมติของส่วนตกค้าง (Residual) บางประการถูกละเมิด (Violate) เนื่องจากอนุกรมเวลาที่พิจารณา มีลักษณะของความผันผวนกระจุกตัว (Volatility Clustering)

แม้ว่าปัญหาดังกล่าวจะไม่ได้ส่งผลให้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Least Square) เป็น โฆษะ (Invalidate) แต่ก็ทำให้สูญเสียประสิทธิภาพเชิงกำกับ (Asymptotic Efficiency) ซึ่งการพยากรณ์อนุกรมเวลาที่มีปัญหาดังกล่าว ควรจะสร้างระบบพยากรณ์ที่มีการผ่อนปรนเงื่อนไขที่กำหนดให้ความแปรปรวนของพจน์คลาดเคลื่อนคงที่ (Homoscedasticity) โดยอนุญาต (Allow) ให้ความแปรปรวน (Variance) สามารถแปรเปลี่ยนได้ตามเวลา (Vary Over Time) ซึ่งตัวแบบที่มีลักษณะดังที่กล่าวมาคือตัวแบบการซ์ (Generalized Autoregressive Conditional Heteroscedasticity : GARCH Model) โดยการสร้างระบบพยากรณ์ด้วยตัวแบบการซ์ (GARCH Model) มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ คือ การสร้างสมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation) การสร้างสมการความแปรปรวน (Variance Equation) การทดสอบคุณสมบัติของส่วนตกค้าง (Residual Test) และการพยากรณ์ (Forecasting)

5.2.1 การสร้างสมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation)

การสร้างสมการค่าเฉลี่ยของตัวแบบการซ์ (GARCH Model) ในครั้งนี้ จะเลือกใช้ตัวแบบบ็อกซ์และเจนกินส์ (Box&Jenkins Model) ทั้ง 5 ตัวแบบ ที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้วว่าส่วนตกค้าง (Residual) ในคาบเวลา (Period) ต่างกันเป็นอิสระจากกัน (Uncorrelated) หรือกล่าวได้ว่าไม่มีปัญหาอัตสหสัมพันธ์ (Autocorrelation) ซึ่งก็คือตัวแบบ B_5 ตัวแบบ B_6 ตัวแบบ B_7 ตัวแบบ B_9 และตัวแบบ B_{10} โดยรายละเอียดของตัวแบบดังกล่าวนี้แสดงในตารางที่ 5-21

ตารางที่ 5-21 รายละเอียดของตัวแบบบ็อกซ์และเจนกินส์ที่นำมาสร้างสมการค่าเฉลี่ย

Model	AR & MA Process	ARMA Structure	Residual Test		
			Q-STAT Test	Normality Test	ARCH-LM Test
B_5	AR(2) AR(3) MA(3)				
B_6	AR(3) MA(2) MA(3)				
B_7	AR(1) AR(2) MA(1) MA(2)				
B_9	AR(1) AR(2) AR(3) MA(1) MA(3)				
B_{10}	AR(2) AR(3) AR(4) MA(3) MA(4)				

5.2.2 การสร้างสมการความแปรปรวน (Variance Equation)

เมื่อเลือกตัวแบบบ็อกซ์และเจนคินส์ มาสร้างสมการค่าเฉลี่ยแล้ว ขั้นตอนนี้คือการสร้างสมการความแปรปรวนโดยเลือกพจน์อาร์ช (ARCH Term) และพจน์การ์ช (GARCH Term) ที่เหมาะสม ซึ่งจะได้ตัวแบบการ์ช (GARCH Model) ที่มีสมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation) และสมการความแปรปรวน (Variance Equation) ดังตารางที่ 5-22

ตารางที่ 5-22 รายละเอียดของสมการค่าเฉลี่ยและสมการความแปรปรวน

ตัวแบบ	สมการค่าเฉลี่ย	สมการความแปรปรวน
G ₁	AR(2) AR(3) MA(3)	GARCH (1,2)
G ₂	AR(3) MA(2) MA(3)	GARCH (1,1)
G ₃	AR(1) AR(2) MA(1) MA(2)	ARCH (1)
G ₄	AR(1) AR(2) AR(3) MA(1) MA(3)	EGARCH (1,1)
G ₅	AR(2) AR(3) AR(4) MA(3) MA(4)	EGARCH (1,2)

จากนั้นจึงประมาณค่าพารามิเตอร์ของสมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation) และสมการความแปรปรวน (Variance Equation) ด้วยวิธีความควรจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Method : ML) โดยมีเงื่อนไขว่าความแปรปรวนของพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) แจกแจงแบบเกาส์เซียน (Gaussian Distribution)

5.2.2.1 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ G₁

เมื่อพิจารณาสมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation) พบว่าค่าความน่าจะเป็น (P-Value) ของค่าสถิติแซด (Z-Statistic) แต่ละค่า มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) ที่ประมาณค่าได้ของพารามิเตอร์แต่ละตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ โดยกระบวนการตัดดอยอันดับที่สอง (AR(2)) กระบวนการตัดดอยอันดับที่สาม (AR(3)) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่หนึ่ง (MA(1)) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -0.030544 -0.518488 และ 0.523843 ตามลำดับ ขณะที่สมการความแปรปรวน (Variance Equation) ประกอบด้วยพจน์คงตัว (Constant Term) กระบวนการอาร์ชอันดับที่หนึ่ง (ARCH(1)) รวมทั้งกระบวนการการ์ชอันดับที่หนึ่ง

(GARCH(1)) และกระบวนการการช้อนอันดับที่สอง (GARCH(2)) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ 0.0000112 0.051546 0.15961 และ 0.763798 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5-23

ซึ่งสามารถอธิบายผลของตัวแบบ G_1 ได้ว่า ราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในคาบเวลาปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในสองและสามคาบเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในสามคาบเวลาที่ผ่านมา โดยที่ความแปรปรวนอย่างมีเงื่อนไข (Conditional Variance) นอกจากจะขึ้นอยู่กับค่าคลาดเคลื่อนกำลังสอง (Squared Error) ในหนึ่งคาบเวลาที่ผ่านมาแล้ว ยังขึ้นอยู่กับความผันผวน (Volatility) ในหนึ่งและสองคาบเวลาที่ผ่านมาอีกด้วย ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\text{สมการค่าเฉลี่ย} : \Delta_1 Z_t = (-0.030544) \Delta_1 Z_{t-2} + (-0.518488) \Delta_1 Z_{t-3} + (0.523843) \varepsilon_{t-3} + v_t \sigma_t$$

$$\text{สมการความแปรปรวน} : \sigma_t^2 = (0.0000112) + (0.15961) \sigma_{t-1}^2 + (0.763798) \sigma_{t-2}^2 + (0.051546) v_{t-1}^2$$

- โดยที่ $\Delta_1 Z_t$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ เวลา t
 $\Delta_1 Z_{t-p}$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบใน p คาบเวลาที่ผ่านมา
 ε_{t-q} คือ พจน์คลาดเคลื่อนใน q คาบเวลาที่ผ่านมา
 v_{t-p}^2 คือ ค่าคลาดเคลื่อนกำลังสอง (Square Error) ใน p คาบเวลาที่ผ่านมา
 σ_{t-q}^2 คือ ความผันผวน (Volatility) ใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

ตารางที่ 5-23 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ G_1

สมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation)			
พารามิเตอร์ (Parameter)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ค่าสถิติเชด (Z-Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (P-Value)
ϕ_2	-0.030544	-2.188654	0.0286
ϕ_3	-0.518488	-2.188326	0.0286
θ_3	0.523843	2.219661	0.0264
สมการความแปรปรวน (Variance Equation)			
ω	1.12E-05	8.009592	0.0000
α_1	0.051546	15.31879	0.0000

β_1	0.15961	4.090569	0.0000
β_2	0.763798	18.69252	0.0000
ค่าสถิติที่สำคัญ			
Adjusted R-Square	-0.000309	Akaike Info Criterion	-4.953312
Log Likelihood	11,979.15	Schwarz Bayesian	-4.943923
Durbin-Watson Statistic	2.016498		

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

5.2.2.2 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ G_2

เมื่อพิจารณาสมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation) พบว่าค่าความน่าจะเป็น (P-Value) ของค่าสถิติแซด (Z-Statistic) แต่ละค่า มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) ที่ประมาณค่าได้ของพารามิเตอร์แต่ละตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่กระบวนการอัตโนมัติอันดับที่สาม (AR(3)) กระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สอง (MA(2)) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สาม (MA(3)) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ 0.898111 -0.024190 และ -0.890715 ตามลำดับ โดยที่สมการความแปรปรวน (Variance Equation) ประกอบด้วยพจน์คงตัว (Constant Term) กระบวนการอาร์ชอันดับที่หนึ่ง (ARCH(1)) รวมทั้งกระบวนการการ์ชอันดับที่หนึ่ง (GARCH(1)) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ 0.00000624 0.027736 และ 0.958305 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5-24

ตารางที่ 5-24 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ G_2

สมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation)			
พารามิเตอร์ (Parameter)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ค่าสถิติแซด (Z-Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (P-Value)
ϕ_3	0.898111	61.54336	0.0000
θ_2	-0.024190	-3.665030	0.0002
θ_3	-0.890715	-68.51220	0.0000
สมการความแปรปรวน (Variance Equation)			
ω	6.24E-06	7.636169	0.0000
α_1	0.027736	15.36431	0.0000

β_1	0.958305	301.5023	0.0000
ค่าสถิติที่สำคัญ			
Adjusted R-Square	-0.000753	Akaike Info Criterion	-4.949787
Log Likelihood	11,969.63	Schwarz Bayesian	-4.941739
Durbin-Watson Statistic	2.015847		

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

ซึ่งสามารถอธิบายผลของตัวแบบ G_2 ได้ว่า ราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในคาบเวลาปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในสามคาบเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในสองและสามคาบเวลาที่ผ่านมา โดยที่ความแปรปรวนอย่างมีเงื่อนไข (Conditional Variance) ขึ้นอยู่กับความผันผวน (Volatility) และค่าคลาดเคลื่อนกำลังสอง (Squared Error) ในหนึ่งคาบเวลาที่ผ่านมา ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\text{สมการค่าเฉลี่ย} : \Delta_1 Z_t = (0.898111)\Delta_1 Z_{t-3} + (-0.024190)\varepsilon_{t-2} + (-0.890715)\varepsilon_{t-3} + v_t \sigma_t$$

$$\text{สมการความแปรปรวน} : \sigma_t^2 = (0.00000624) + (0.958305)\sigma_{t-1}^2 + (0.027736)v_{t-1}^2$$

โดยที่ $\Delta_1 Z_t$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ เวลา t

$\Delta_1 Z_{t-p}$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบใน p คาบเวลาที่ผ่านมา

ε_{t-q} คือ พจน์คลาดเคลื่อนใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

v_{t-p}^2 คือ ค่าคลาดเคลื่อนกำลังสอง (Square Error) ใน p คาบเวลาที่ผ่านมา

σ_{t-q}^2 คือ ความผันผวน (Volatility) ใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

5.2.2.3 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ G_3

เมื่อพิจารณาสมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation) พบว่าค่าความน่าจะเป็น (P-Value) ของค่าสถิติแซด (Z-Statistic) แต่ละค่า มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) ที่ประมาณค่าได้ของพารามิเตอร์แต่ละตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่กระบวนการอัตถดอยอันดับที่หนึ่ง (AR(1)) กระบวนการอัตถดอยอันดับที่สอง (AR(2)) กระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่หนึ่ง

(MA(1)) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สอง (MA(2)) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -1.040148 -0.827816 1.053591 และ 0.819366 ตามลำดับ โดยที่สมการความแปรปรวน (Variance Equation) ประกอบด้วยพจน์คงตัว (Constant Term) และกระบวนการอาร์ชอันดับที่หนึ่ง (ARCH(1)) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ 0.000401 และ 0.107786 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5-25

ซึ่งสามารถอธิบายผลของตัวแบบ G_3 ได้ว่า ราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในคาบเวลาปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในหนึ่งและสองคาบเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในหนึ่งและสองคาบเวลาที่ผ่านมา โดยที่ความแปรปรวนอย่างมีเงื่อนไข (Conditional Variance) ขึ้นอยู่กับค่าคลาดเคลื่อนกำลังสอง (Squared Error) ในหนึ่งคาบเวลาที่ผ่านมา ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\text{สมการค่าเฉลี่ย} : \Delta_1 Z_t = (-1.040148)\Delta_1 Z_{t-1} + (-0.827816)\Delta_1 Z_{t-2} + (1.053591)\varepsilon_{t-1} + (0.819366)\varepsilon_{t-2} + v_t \sigma_t$$

$$\text{สมการความแปรปรวน} : \sigma_t^2 = (0.000401) + (0.107786)v_{t-1}^2$$

โดยที่ $\Delta_1 Z_t$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ เวลา t

$\Delta_1 Z_{t-p}$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบใน p คาบเวลาที่ผ่านมา

ε_{t-q} คือ พจน์คลาดเคลื่อนใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

v_{t-p}^2 คือ ค่าคลาดเคลื่อนกำลังสอง (Square Error) ใน p คาบเวลาที่ผ่านมา

ตารางที่ 5-25 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ G_3

สมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation)			
พารามิเตอร์ (Parameter)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ค่าสถิติแซด (Z-Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (P-Value)
ϕ_1	-1.040148	-9.253444	0.0000
ϕ_2	-0.827816	-8.291914	0.0000
θ_1	1.053591	9.118501	0.0000
θ_2	0.819366	7.944879	0.0000
สมการความแปรปรวน (Variance Equation)			

ω	0.000401	91.80532	0.0000
α_1	0.107786	13.60332	0.0000

ค่าสถิติที่สำคัญ

Adjusted R-Square	0.000873	Akaike Info Criterion	-4.889768
Log Likelihood	11,827.01	Schwarz Bayesian Criterion	-4.881722
Durbin-Watson Statistic	2.041396		

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

5.2.2.4 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ G_4

เมื่อพิจารณาสมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation) พบว่าค่าความน่าจะเป็น (P-Value) ของค่าสถิติแซด (Z-Statistic) แต่ละค่า มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้ของพารามิเตอร์แต่ละตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่กระบวนการอัตถดลยอันดับที่หนึ่ง (AR(1)) กระบวนการอัตถดลยอันดับที่สอง (AR(2)) กระบวนการอัตถดลยอันดับที่สาม (AR(3)) กระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่หนึ่ง (MA(1)) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สาม (MA(3)) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -0.372595 -0.037832 0.605511 0.374420 และ -0.621080 ตามลำดับ โดยที่สมการความแปรปรวน (Variance Equation) ประกอบด้วยพจน์คงตัว (Constant Term) กระบวนการอาร์ชอันดับที่หนึ่ง (ARCH(1)) กระบวนการการาร์ชอันดับที่หนึ่ง (GARCH(1)) และผลของความไม่สมมาตร (Asymmetric Effect) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -11.33152 0.207497 -0.448653 และ -0.050080 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5-26

ตารางที่ 5-26 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ G_4

สมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation)			
พารามิเตอร์ (Parameter)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ค่าสถิติแซด (Z-Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (P-Value)
ϕ_1	-0.372595	-3.110829	0.0019
ϕ_2	-0.037832	-3.697749	0.0002
ϕ_3	0.605511	6.023118	0.0000
θ_1	0.374420	3.107605	0.0019
θ_3	-0.621080	-6.399983	0.0000
สมการความแปรปรวน (Variance Equation)			

ω	-11.33152	-49.03328	0.0000
α_1	0.207497	16.77705	0.0000
γ_1	-0.050080	-5.865418	0.0000
β_1	-0.448653	-15.18048	0.0000

ค่าสถิติที่สำคัญ

Adjusted R-Square	0.001009	Akaike Info Criterion	-4.889605
Log Likelihood	11,827.18	Schwarz Bayesian Criterion	-4.877534
Durbin-Watson Statistic	2.018648		

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

ซึ่งสามารถอธิบายผลของตัวแบบ G_4 ได้ว่า ราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในคาบเวลาปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในหนึ่ง สองและสามคาบเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในหนึ่งและสามคาบเวลาที่ผ่านมา โดยที่ลอการิทึม (Logarithm) ของความแปรปรวนอย่างมีเงื่อนไข (Conditional Variance) ขึ้นอยู่กับลอการิทึม (Logarithm) ของความผันผวน (Volatility) และค่าคลาดเคลื่อนกำลังสอง (Squared Error) ในหนึ่งคาบเวลาที่ผ่านมา นอกจากนี้การที่สัมประสิทธิ์ (Coefficient) ของผลของความไม่สมมาตร (γ_1) มีค่าเป็นลบ มีนัย (Imply) ว่าความแปรปรวนอย่างมีเงื่อนไข (Conditional Variance) มีผลของอัตราทด (Leverage Effect) อยู่ด้วย กล่าวคือความผิดปกติเชิงลบ (Negative Shock) ส่งผลกระทบต่อความผันผวน (Volatility) มากกว่าความผิดปกติเชิงบวก (Positive Shock) ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\text{สมการค่าเฉลี่ย : } \Delta_1 Z_t = (-0.372595) \Delta_1 Z_{t-1} + (-0.037832) \Delta_1 Z_{t-2} + (0.605511) \Delta_1 Z_{t-3} + (0.374420) \varepsilon_{t-1} + (-0.621080) \varepsilon_{t-3} + v_t \sigma_t$$

$$\text{สมการความแปรปรวน : } \log(\sigma_t^2) = (-11.33152) + (-0.448653) \log(\sigma_{t-1}^2) + (0.207497) \left| \frac{v_{t-1}}{\sigma_{t-1}} \right| + (-0.050080) \frac{v_{t-1}}{\sigma_{t-1}}$$

โดยที่ $\Delta_1 Z_t$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ เวลา t

$\Delta_1 Z_{t-p}$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบใน p คาบเวลาที่ผ่านมา

ε_{t-q} คือ พจน์คลาดเคลื่อนใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

σ_{t-q}^2 คือ ความผันผวน (Volatility) ใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

5.2.2.5 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ G_s

เมื่อพิจารณาสมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation) พบว่าค่าความน่าจะเป็น (P-Value) ของค่าสถิติแซด (Z-Statistic) แต่ละค่า มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) ที่ประมาณค่าได้ของพารามิเตอร์แต่ละตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่กระบวนการอัตถดถอยอันดับที่สอง (AR(2)) กระบวนการอัตถดถอยอันดับที่สาม (AR(3)) กระบวนการอัตถดถอยอันดับที่สี่ (AR(4)) กระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สาม (MA(3)) และกระบวนการค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่อันดับที่สี่ (MA(4)) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -0.024964 0.389270 -0.503871 -0.389222 และ 0.517811 ตามลำดับ โดยที่สมการความแปรปรวน (Variance Equation) ประกอบด้วยพจน์คงตัว (Constant Term) กระบวนการอาร์ชอันดับที่หนึ่ง (ARCH(1)) กระบวนการการาร์ชอันดับที่หนึ่ง (GARCh(1)) กระบวนการการาร์ชอันดับที่สอง (GARCh(2)) และผลของความไม่สมมาตร (Asymmetric Effect) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -0.149427 0.066892 0.090154 0.896100 และ -0.077241 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5-27

ตารางที่ 5-27 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแบบ G_s

สมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation)			
พารามิเตอร์ (Parameter)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ค่าสถิติแซด (Z-Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (P-Value)
ϕ_2	-0.024964	-2.110315	0.0348
ϕ_3	0.389270	3.467495	0.0005
ϕ_4	-0.503871	-5.076895	0.0000
θ_3	-0.389222	-3.536583	0.0004
θ_4	0.517811	5.207804	0.0000
สมการความแปรปรวน (Variance Equation)			
ω	-0.149427	-10.81159	0.0000
α_1	0.066892	9.933566	0.0000
γ_1	-0.077241	-17.28454	0.0000
β_1	0.090154	5.528631	0.0000
β_2	0.896100	54.01728	0.0000
ค่าสถิติที่สำคัญ			
Adjusted R-Square	0.000776	Akaike Info Criterion	-4.964096

Log Likelihood	12,005.74	Schwarz Bayesian Criterion	-4.950682
Durbin-Watson Statistic	2.014960		

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

ซึ่งสามารถอธิบายผลของตัวแบบ G_5 ได้ว่า ราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในคาบเวลาปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันดิบดูไบที่ผ่านการหาผลต่างครั้งที่หนึ่ง (First Difference) ในสอง สามและสี่คาบเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพจน์คลาดเคลื่อน (Error Term) ในสามและสี่คาบเวลาที่ผ่านมา โดยที่ลอการิทึม (Logarithm) ของความแปรปรวนอย่างมีเงื่อนไข (Conditional Variance) นอกจากจะขึ้นอยู่กับค่าคลาดเคลื่อนกำลังสอง (Squared Error) ในหนึ่งคาบเวลาที่ผ่านมาแล้ว ยังขึ้นอยู่กับลอการิทึม (Logarithm) ของความผันผวน (Volatility) ในหนึ่งและสองคาบเวลาที่ผ่านมาอีกด้วย ขณะที่สัมประสิทธิ์ (Coefficient) ของผลของความไม่สมมาตร (γ_1) มีค่าเป็นลบ มีนัย (Imply) ว่าความแปรปรวนอย่างมีเงื่อนไข (Conditional Variance) มีผลของอัตราทด (Leverage Effect) อยู่ด้วย กล่าวคือความผิดปกติเชิงลบ (Negative Shock) ส่งผลกระทบต่อความผันผวน (Volatility) มากกว่าความผิดปกติเชิงบวก (Positive Shock) ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\text{สมการค่าเฉลี่ย} : \Delta_1 Z_t = (-0.024964) \Delta_1 Z_{t-2} + (0.389270) \Delta_1 Z_{t-3} + (-0.503871) \Delta_1 Z_{t-4} + (-0.389222) \varepsilon_{t-3} + (0.517811) \varepsilon_{t-4} + v_t \sigma_t$$

$$\text{สมการความแปรปรวน} : \log(\sigma_t^2) = (-0.149427) + (0.090154) \log(\sigma_{t-1}^2) + (0.896100) \log(\sigma_{t-2}^2) + (0.066892) \left| \frac{v_{t-1}}{\sigma_{t-1}} \right| + (-0.077241) \frac{v_{t-1}}{\sigma_{t-1}}$$

โดยที่ $\Delta_1 Z_t$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบ ณ เวลา t ใดๆ

$\Delta_1 Z_{t-p}$ คือ ผลต่างลำดับที่หนึ่งของราคาน้ำมันดิบดูไบใน p คาบเวลาที่ผ่านมา

ε_{t-q} คือ พจน์คลาดเคลื่อนใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

σ_{t-q}^2 คือ ความผันผวน (Volatility) ใน q คาบเวลาที่ผ่านมา

5.2.3 การทดสอบคุณสมบัติของส่วนตกค้าง (Residual)

สำหรับการทดสอบคุณสมบัติของส่วนตกค้าง (Residual) ของตัวแบบการีซ (GARCH Model) มีความคล้ายคลึงกับการตรวจสอบความถูกต้อง (Model Checking) ของตัวแบบบ็อกซ์และ

เจนคินส์ (Box&Jenkins Model) กล่าวคือเป็นการทดสอบเพื่อยืนยันคุณสมบัติสัญญาณรบกวนขาว (White Noise) ของส่วนตกค้าง (Residual) ซึ่งมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

5.2.3.1 การทดสอบอาร์ช-แอลเอ็ม (ARCH-LM Test)

การทดสอบอาร์ช-แอลเอ็ม (ARCH-LM Test) ของตัวแบบการรีซ (GARCH Model) มีแนวคิดว่าหากสมการความแปรปรวน (Variance) มีความถูกต้อง จะต้องไม่มีกระบวนการอาร์ช (ARCH Process) หลงเหลืออยู่ในส่วนตกค้าง (Residual) ที่ประมาณค่าได้จากตัวแบบการรีซ (GARCH Model) หรือส่วนตกค้างในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Residual)

ตารางที่ 5-28 การทดสอบอาร์ช-แอลเอ็มของส่วนตกค้างในรูปคะแนนมาตรฐาน

ตัวแบบ	ค่าทดสอบอาร์ช-แอลเอ็ม (ARCH-LM Test Statistic)	ค่าความน่าจะเป็น (Prob)
G_1	0.001348	0.970710
G_2	1.023914	0.311592
G_3	0.007742	0.929885
G_4	0.998847	0.317590
G_5	1.720147	0.189674

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

สำหรับการทดสอบอาร์ช-แอลเอ็ม (ARCH-LM Test) จะพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น (Probability-Value : Prob) ของค่าสถิติทดสอบอาร์ช-แอลเอ็ม (ARCH-LM Test Statistic) ซึ่งจะเห็นได้ว่าทุกตัวแบบมีค่าความน่าจะเป็นมากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และยอมรับว่าไม่มีกระบวนการอาร์ช (ARCH Process) อยู่ในส่วนตกค้างในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Residual) หรือกล่าวได้ว่าทุกตัวแบบไม่มีปัญหาความแปรปรวนของพจน์คลาดเคลื่อนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) ดังตารางที่ 5-28

5.2.3.2 การทดสอบรูปแบบปกติ (Normality Test)

การทดสอบรูปแบบปกติ (Normality Test) เป็นการตรวจสอบว่าส่วนตกค้างในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Residual) มีการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution)

หรือไม่ ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวสามารถตรวจสอบได้โดยใช้ค่าสถิติฌัก์-เบอรา (Jarque-Bera Statistic : JB)

จากตารางที่ 5-29 พบว่าค่าความน่าจะเป็น (Probability-Value : Prob) ของค่าสถิติฌัก์-เบอรา (Jarque-Bera Statistic) ของทุกตัวแบบ มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงสรุปได้ว่าส่วนตกค้างในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Residual) ไม่ได้มีการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution) โดยเมื่อพิจารณาจากค่าความเบ้ (Skewness) และภาวะยอดมน (Kurtosis) จะเห็นได้ว่าทุกตัวแบบมีลักษณะการกระจายของส่วนตกค้างในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Residual) คล้ายกันกล่าวคือ มีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อยแต่ความโด่งมาก ซึ่งการกระจายของข้อมูลในลักษณะดังกล่าวเรียกว่าหางอ้วน (Fat Tailed) หรือโค้งของการแจกแจงมีลักษณะสูงแหลม (Leptokurtic)

ตารางที่ 5-29 การทดสอบรูปแบบปกติของส่วนตกค้างในรูปคะแนนมาตรฐาน

ตัวแบบ	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความเบ้ (Skewness)	ความโด่ง (Kurtosis)	ค่าสถิติฌัก์-เบอรา	ค่าความน่าจะเป็น (Probability)
G ₁	0.016850	1.000080	-0.089515	7.113843	3,415.172	0.000000
G ₂	0.022317	0.998977	-0.104970	7.493501	4,075.793	0.000000
G ₃	0.016322	0.999981	-0.020432	9.530064	8,590.869	0.000000
G ₄	0.017088	1.000047	-0.005086	9.167197	7,660.767	0.000000
G ₅	0.013758	0.999852	-0.149981	7.000440	3,240.828	0.000000

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

5.2.3.3 การทดสอบค่าสถิติคว (Q-Statistic Test)

สำหรับการสร้างระบบพยากรณ์ด้วยตัวแบบการزش (GARCH Model) นั้น หากสมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation) มีความถูกต้อง ส่วนตกค้าง (Residual) จะต้องไม่มีปัญหาสหสัมพันธ์เชิงอันดับ (Serial Correlation) หรืออัตสหสัมพันธ์ (Autocorrelation) ซึ่งการทดสอบปัญหาดังกล่าวจะพิจารณาจากค่าสถิติคว (Q-Statistic)

สำหรับสมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation) ที่ไม่มีปัญหาอัตสหสัมพันธ์ (Autocorrelation) จะต้องยอมรับสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) กล่าวคือค่าความน่าจะเป็น (Probability-Value : Prob) ของค่าสถิติคว (Q-Statistic) ต้องมากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งการทดสอบค่าสถิติคว (Q-Statistic Test) ของตัวแบบการزش (GARCH Model) อาศัยหลักการเดียวกัน

กับตัวแบบบ็อกซ์และเจนกินส์ (Box&Jenkins Model) โดยพิจารณาจากภาพรวม ไม่ได้พิจารณา ความล่าช้า (Lag) ใด ๆ

จากตารางที่ 5-30 จะเห็นได้ว่าค่าความน่าจะเป็น (Probability-Value : Prob) ของค่าสถิติคิว (Q-Statistic) ของทุกตัวแบบมากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) และสรุปได้ว่าสมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation) ของตัวแบบแต่ละตัว มีความถูกต้องและไม่มีปัญหาอัตสหสัมพันธ์ (Autocorrelation) หรือสหสัมพันธ์เชิงอันดับ (Serial Correlation)

ตารางที่ 5-30 ค่าความน่าจะเป็นของค่าสถิติคิวสำหรับการตรวจสอบความถูกต้องของสมการค่าเฉลี่ย

ความล่าช้า (Lag)	ตัวแบบ G ₁	ตัวแบบ G ₂	ตัวแบบ G ₃	ตัวแบบ G ₄	ตัวแบบ G ₅
1	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-
4	0.774	0.482	-	-	-
5	0.540	0.317	0.120	-	-
6	0.564	0.508	0.298	0.282	0.271
7	0.674	0.632	0.487	0.560	0.545
8	0.776	0.730	0.491	0.626	0.703
9	0.694	0.741	0.448	0.566	0.820
10	0.575	0.595	0.396	0.568	0.760
11	0.587	0.68	0.512	0.694	0.847
12	0.644	0.683	0.498	0.654	0.769
13	0.546	0.587	0.226	0.311	0.436
14	0.356	0.592	0.066	0.096	0.246
15	0.437	0.674	0.097	0.139	0.311
16	0.517	0.743	0.114	0.149	0.359
17	0.561	0.614	0.108	0.130	0.401
18	0.633	0.671	0.100	0.130	0.480
19	0.586	0.620	0.094	0.125	0.507
20	0.588	0.484	0.093	0.125	0.556
21	0.524	0.473	0.087	0.120	0.505
22	0.585	0.537	0.111	0.148	0.572
23	0.562	0.363	0.117	0.165	0.596

24	0.619	0.398	0.149	0.207	0.660
25	0.662	0.444	0.185	0.250	0.703
26	0.694	0.503	0.225	0.300	0.718
27	0.735	0.561	0.257	0.323	0.744
28	0.779	0.614	0.303	0.374	0.787
29	0.789	0.664	0.338	0.422	0.758
30	0.674	0.485	0.156	0.200	0.688
31	0.391	0.270	0.046	0.064	0.341
32	0.367	0.192	0.042	0.058	0.326
33	0.404	0.213	0.054	0.075	0.360
34	0.413	0.221	0.052	0.067	0.383
35	0.453	0.234	0.063	0.080	0.420
36	0.414	0.236	0.047	0.064	0.345

ที่มา : จำนวนได้จากโปรแกรม EViews 7.1

5.2.3.4 สรุปผลการทดสอบคุณสมบัติของส่วนตกค้าง

การสรุปว่าตัวแบบการรีซ (GARCH Model) ที่พิจารณามีความถูกต้อง จะต้องสามารถระบุได้ว่าส่วนตกค้าง (Residual) ของสมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation) ไม่มีปัญหาสหสัมพันธ์เชิงอันดับ (Serial Correlation) หรืออัตสหสัมพันธ์ (Autocorrelation) ขณะที่ส่วนตกค้างในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Residual) ของสมการความแปรปรวน (Variance Equation) จะต้องไม่มีปัญหาความแปรปรวนของพจน์คลาดเคลื่อนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) กล่าวคือไม่มีกระบวนการอาร์ช (ARCH Process) หลงเหลืออยู่ในส่วนตกค้างในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Residual) ซึ่งการทดสอบคุณสมบัติของส่วนตกค้างสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 5-31 ผลการตรวจสอบความถูกต้องของตัวแบบการรีซ

ตัวแบบ	การทดสอบส่วนตกค้าง (Residual Test)		
	การทดสอบอาร์ช-แอลเอ็ม (ARCH-LM Test)	การทดสอบรูปแบบปกติ (Normality Test)	การทดสอบอาร์ช-แอลเอ็ม (ARCH-LM Test)
G ₁			
G ₂			
G ₃			
G ₄			
G ₅			

จากตารางที่ 5-31 แสดงให้เห็นว่าทุกตัวแบบสามารถนำไปใช้สำหรับสร้างสมการพยากรณ์ได้ เนื่องจากส่วนตกค้าง (Residual) ของสมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation) ไม่มีปัญหาอัตสหสัมพันธ์ (Autocorrelation) และส่วนตกค้างในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Residual) ของสมการความแปรปรวน (Variance Equation) ไม่มีปัญหาความแปรปรวนของพจน์คลาดเคลื่อนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) อย่างไรก็ตามส่วนตกค้างในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Residual) ของทุกตัวแบบไม่ได้มีการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution) หากแต่มีการกระจายแบบหางอ้วน (Fat Tailed Distribution)

5.2.4 การพยากรณ์

สำหรับขั้นตอนนี้มีความคล้ายคลึงกับการพยากรณ์ด้วยตัวแบบบ็อกซ์และเจนกินส์ (Box&Jenkins Model) กล่าวคือพิจารณาจากค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE) ที่คำนวณได้จากการทดลองพยากรณ์ไปข้างหน้าช่วงสั้นๆ ซึ่งตัวแบบการ์ช (GARCH Model) ที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้อง และเหมาะสมในการนำไปใช้สร้างสมการพยากรณ์มีทั้งสิ้น 5 ตัวแบบคือ ตัวแบบ G_1 ตัวแบบ G_2 ตัวแบบ G_3 ตัวแบบ G_4 และตัวแบบ G_5

ตารางที่ 5-32 ผลการพยากรณ์ไปข้างหน้าช่วงสั้น ๆ ด้วยตัวแบบการ์ช

วันที่	ตัวแบบ G_1	ตัวแบบ G_2	ตัวแบบ G_3	ตัวแบบ G_4	ตัวแบบ G_5	ค่าจริง
วันที่ 1	78.578	78.625	78.602	78.572	78.554	79.532
วันที่ 2	78.548	78.543	78.559	78.517	78.542	80.520
วันที่ 3	78.593	78.505	78.556	78.490	78.533	80.520
วันที่ 4	78.577	78.577	78.595	78.520	78.568	80.520
วันที่ 5	78.591	78.503	78.557	78.477	78.559	81.323
วันที่ 6	78.568	78.469	78.564	78.475	78.560	82.878
วันที่ 7	78.576	78.534	78.588	78.495	78.578	81.333
วันที่ 8	78.569	78.468	78.557	78.462	78.557	80.520
วันที่ 9	78.581	78.438	78.569	78.473	78.562	80.657
วันที่ 10	78.577	78.496	78.582	78.482	78.569	80.657
MAPE	2.416152	2.481908	2.420629	2.496762	2.431147	

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม EViews 7.1

หมายเหตุ : ค่า MAPE คำนวณได้จากการทดลองพยากรณ์ไปข้างหน้า 10 วัน

จากตารางที่ 5-32 ซึ่งเป็นการทดสอบประสิทธิภาพสำหรับการพยากรณ์ไปข้างหน้าเป็นระยะเวลาสั้นๆ ของตัวแบบการรีจ (GARCH Model) พบว่าเมื่อทำการพยากรณ์ไปข้างหน้า 10 วัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2553 ถึงวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2553 แล้วนำมาเปรียบเทียบกับค่าจริง (Actual Value) พบว่าตัวแบบที่มีค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE) ต่ำที่สุดคือตัวแบบ G_1 ดังนั้นจึงเลือกตัวแบบ G_1 เป็นตัวแทนของตัวแบบการรีจ (GARCH Model) สำหรับนำไปเปรียบเทียบความแม่นยำของการพยากรณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบ กับตัวแบบประเภทอื่นๆ ในลำดับขั้นต่อไป

5.3 การสร้างระบบพยากรณ์ด้วยตัวแบบโครงข่ายประสาทประดิษฐ์

การพยากรณ์ด้วยตัวแบบโครงข่ายประสาทประดิษฐ์ (ANNs) แบ่งเป็นลำดับต่างๆ 5 ขั้นตอน คือการกำหนดข้อมูลนำเข้า (Input) การออกแบบชั้นซ่อนเร้น (Hidden Layer) การสร้างระบบการฝึกสอน (Training System) การกำหนดข้อมูลส่งออก (Output) และการพยากรณ์ (Forecasting)

5.3.1 การกำหนดรูปแบบข้อมูลนำเข้า

ระบบโครงข่ายประสาทประดิษฐ์ (ANNs) ประกอบด้วยข้อมูลนำเข้า (Input) และผลลัพธ์ ซึ่งหลักการที่สำคัญในการเลือกตัวแปรที่เหมาะสมคือ ข้อมูลนำเข้า (Input) ต้องมีความสามารถในการอธิบายตัวแปรตามหรือผลลัพธ์ ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จะอาศัยความล่าช้า (Lag) ของตัวแบบบ็อกซ์และเจนคินส์ (Box&Jenkins Model) ที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้อง และได้รับการรับรองแล้วว่าสามารถนำไปสร้างสมการพยากรณ์ได้ เนื่องจากความล่าช้า (Lag) ดังกล่าวผ่านการทดสอบทางสถิติแล้วว่าสามารถอธิบายอนุกรมเวลาได้อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 5-33 ตัวแบบบ็อกซ์และเจนคินส์ที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องแล้ว

ลำดับที่	ตัวแบบบ็อกซ์และเจนคินส์	กระบวนการตัดคอยและกระบวนการเฉลี่ยเคลื่อนที่
1	ตัวแบบ B_5	AR(2) AR(3) MA(3)
2	ตัวแบบ B_6	AR(3) MA(2) MA(3)
3	ตัวแบบ B_7	AR(1) AR(2) MA(1) MA(2)

4	ตัวแบบ B_9	AR(1) AR(2) AR(3) MA(1) MA(3)
5	ตัวแบบ B_{10}	AR(2) AR(3) AR(4) MA(3) MA(4)

จากความล่าช้า (Lag) ของตัวแบบบ็อกซ์และเจนคินส์ (Box&Jenkins Model) ในตารางที่ 5-33 สามารถนำมาใช้สำหรับกำหนดข้อมูลนำเข้า (Input) ของตัวแบบโครงข่ายประสาทประดิษฐ์ (ANNs Model) ได้ดังตารางที่ 5-34

ตารางที่ 5-34 ข้อมูลนำเข้าของตัวแบบโครงข่ายประสาทประดิษฐ์

ลำดับที่	ตัวแบบโครงข่ายประสาทประดิษฐ์	ลักษณะข้อมูลนำเข้า
1	ตัวแบบ A_1	หนึ่งและสองคาบเวลา (Period) ย้อนหลัง
2	ตัวแบบ A_2	สองและสามคาบเวลา (Period) ย้อนหลัง
3	ตัวแบบ A_3	หนึ่ง สองและสามคาบเวลา (Period) ย้อนหลัง
4	ตัวแบบ A_4	สอง สามและสี่คาบเวลา (Period) ย้อนหลัง

หมายเหตุ : ตัวแบบ A_1 สร้างได้จากการพิจารณาความล่าช้าของตัวแบบ B_1
 ตัวแบบ A_2 สร้างได้จากการพิจารณาความล่าช้าของตัวแบบ B_2
 ตัวแบบ A_3 สร้างได้จากการพิจารณาความล่าช้าของตัวแบบ B_3
 ตัวแบบ A_4 สร้างได้จากการพิจารณาความล่าช้าของตัวแบบ B_{10}

5.3.2 การออกแบบชั้นซ่อนเร้น

สำหรับการออกแบบโครงข่ายจะกำหนดชั้นซ่อนเร้น (Hidden Layer) เพียงชั้นเดียว โดยเลือกฟังก์ชันแทนซิกมอยด์ (Hyperbolic Tangent Sigmoid : Tan-Sigmoid Function) เป็นฟังก์ชันการแปลงค่า (Transfer Function) เนื่องจากในชั้น (Layer) นี้ทำหน้าที่ในการรับค่าถ่วงน้ำหนัก (Weight) ที่ถูกส่งมาจากชั้นข้อมูลนำเข้า (Input Layer) ดังนั้นในการส่งผ่านข้อมูลไปยังชั้นต่อไป จึงไม่ควรมีส่วนกว้างมากเกินไปเพื่อรักษาเสถียรภาพของโครงข่าย (Network) โดยฟังก์ชันแทนซิกมอยด์ (Tan-Sigmoid Function) สามารถรับค่าที่เป็นจำนวนจริงใด ๆ แต่จะส่งผ่านข้อมูลไปยังชั้นอื่นๆ อยู่ในช่วงตั้งแต่ -1 ถึง 1

ซึ่งการกำหนดจำนวนนิวรอนในชั้นซ่อนเร้น (Hidden Layer) ไม่ได้มีหลักการที่แน่นอน ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้จะใช้วิธีสุ่มเลือก (Arbitrary) โดยทดลองเพิ่มจำนวนนิวรอนเป็น 3 ช่วง^๑ คือ หนึ่ง เพิ่มจำนวนนิวรอนทีละหนึ่งนิวรอนจาก 1 นิวรอนไปจนถึง 10 นิวรอน สอง เพิ่มนิวรอนทีละสองนิวรอนจาก 12 นิวรอนไปจนถึง 20 นิวรอน และ สาม เพิ่มนิวรอนทีละสิบนิวรอน จาก 30 นิวรอนจนถึง 100 นิวรอน ซึ่งจากขั้นตอนการกำหนดข้อมูลนำเข้า (Input) ที่มีตัวแบบหลักทั้งหมด 4 ตัวแบบคือ ตัวแบบ A₁ ตัวแบบ A₂ ตัวแบบ A₃ และตัวแบบ A₄ ในขั้นตอนนี้จะได้ตัวแบบย่อยอีก 23 ตัวแบบ สำหรับตัวแบบหลักแต่ละตัว ดังตารางที่ 5-35 ตารางที่ 5-36 ตารางที่ 5-37 และตารางที่ 5-38

ตารางที่ 5-35 ตัวแบบย่อยของตัวแบบ A₁

ลำดับที่	ตัวแบบโครงข่ายประสาทประดิษฐ์	จำนวนนิวรอนในชั้นซ่อนเร้น
1	ตัวแบบ A ₁₋₁	1
2	ตัวแบบ A ₁₋₂	2
3	ตัวแบบ A ₁₋₃	3
4	ตัวแบบ A ₁₋₄	4
5	ตัวแบบ A ₁₋₅	5
6	ตัวแบบ A ₁₋₆	6
7	ตัวแบบ A ₁₋₇	7
8	ตัวแบบ A ₁₋₈	8
9	ตัวแบบ A ₁₋₉	9
10	ตัวแบบ A ₁₋₁₀	10
11	ตัวแบบ A ₁₋₁₁	12
12	ตัวแบบ A ₁₋₁₂	14
13	ตัวแบบ A ₁₋₁₃	16
14	ตัวแบบ A ₁₋₁₄	18

^๑ การกำหนดจำนวนนิวรอน (Neuron) ในช่วงแรกและช่วงที่สองจะมีความถี่มากกว่าช่วงที่สาม เนื่องจากเมื่อพิจารณาจากจำนวนข้อมูลนำเข้า (Input) และจำนวนนิวรอน (Neuron) ในชั้นซ่อนเร้น (Hidden Layer) ของงานวิจัยอื่น ๆ มาเปรียบเทียบอย่างคร่าว ๆ จึงคาดว่าจำนวนนิวรอนที่เหมาะสมสำหรับโครงข่าย (Network) น่าจะอยู่ในช่วง 1 ถึง 20 นิวรอน

15	ตัวแบบ A ₁₋₁₅	20
16	ตัวแบบ A ₁₋₁₆	30
17	ตัวแบบ A ₁₋₁₇	40
18	ตัวแบบ A ₁₋₁₈	50
19	ตัวแบบ A ₁₋₁₉	60
20	ตัวแบบ A ₁₋₂₀	70
21	ตัวแบบ A ₁₋₂₁	80
22	ตัวแบบ A ₁₋₂₂	90
23	ตัวแบบ A ₁₋₂₃	100

ตารางที่ 5-36 ตัวแบบย่อยของตัวแบบ A₂

ลำดับที่	ตัวแบบโครงข่ายใยประสาทประดิษฐ์	จำนวนนิรอนในชั้นซ่อนเร้น
1	ตัวแบบ A ₂₋₁	1
2	ตัวแบบ A ₂₋₂	2
3	ตัวแบบ A ₂₋₃	3
4	ตัวแบบ A ₂₋₄	4
5	ตัวแบบ A ₂₋₅	5
6	ตัวแบบ A ₂₋₆	6
7	ตัวแบบ A ₂₋₇	7
8	ตัวแบบ A ₂₋₈	8
9	ตัวแบบ A ₂₋₉	9
10	ตัวแบบ A ₂₋₁₀	10
11	ตัวแบบ A ₂₋₁₁	12
12	ตัวแบบ A ₂₋₁₂	14
13	ตัวแบบ A ₂₋₁₃	16
14	ตัวแบบ A ₂₋₁₄	18

15	ตัวแบบ A ₂₋₁₅	20
16	ตัวแบบ A ₂₋₁₆	30
17	ตัวแบบ A ₂₋₁₇	40
18	ตัวแบบ A ₂₋₁₈	50
19	ตัวแบบ A ₂₋₁₉	60
20	ตัวแบบ A ₂₋₂₀	70
21	ตัวแบบ A ₂₋₂₁	80
22	ตัวแบบ A ₂₋₂₂	90
23	ตัวแบบ A ₂₋₂₃	100

ตารางที่ 5-37 ตัวแบบย่อยของตัวแบบ A₃

ลำดับที่	ตัวแบบโครงข่ายใยประสาทประดิษฐ์	จำนวนนิรอนในชั้นซ่อนเร้น
1	ตัวแบบ A ₃₋₁	1
2	ตัวแบบ A ₃₋₂	2
3	ตัวแบบ A ₃₋₃	3
4	ตัวแบบ A ₃₋₄	4
5	ตัวแบบ A ₃₋₅	5
6	ตัวแบบ A ₃₋₆	6
7	ตัวแบบ A ₃₋₇	7
8	ตัวแบบ A ₃₋₈	8
9	ตัวแบบ A ₃₋₉	9
10	ตัวแบบ A ₃₋₁₀	10
11	ตัวแบบ A ₃₋₁₁	12
12	ตัวแบบ A ₃₋₁₂	14
13	ตัวแบบ A ₃₋₁₃	16
14	ตัวแบบ A ₃₋₁₄	18

15	ตัวแบบ A ₃₋₁₅	20
16	ตัวแบบ A ₃₋₁₆	30
17	ตัวแบบ A ₃₋₁₇	40
18	ตัวแบบ A ₃₋₁₈	50
19	ตัวแบบ A ₃₋₁₉	60
20	ตัวแบบ A ₃₋₂₀	70
21	ตัวแบบ A ₃₋₂₁	80
22	ตัวแบบ A ₃₋₂₂	90
23	ตัวแบบ A ₃₋₂₃	100

ตารางที่ 5-38 ตัวแบบย่อยของตัวแบบ A₄

ลำดับที่	ตัวแบบโครงข่ายใยประสาทประดิษฐ์	จำนวนนิรอนในชั้นซ่อนเร้น
1	ตัวแบบ A ₄₋₁	1
2	ตัวแบบ A ₄₋₂	2
3	ตัวแบบ A ₄₋₃	3
4	ตัวแบบ A ₄₋₄	4
5	ตัวแบบ A ₄₋₅	5
6	ตัวแบบ A ₄₋₆	6
7	ตัวแบบ A ₄₋₇	7
8	ตัวแบบ A ₄₋₈	8
9	ตัวแบบ A ₄₋₉	9
10	ตัวแบบ A ₄₋₁₀	10
11	ตัวแบบ A ₄₋₁₁	12
12	ตัวแบบ A ₄₋₁₂	14
13	ตัวแบบ A ₄₋₁₃	16
14	ตัวแบบ A ₄₋₁₄	18

15		ตัวแบบ A ₄₋₁₅	20
16		ตัวแบบ A ₄₋₁₆	30
17		ตัวแบบ A ₄₋₁₇	40
18		ตัวแบบ A ₄₋₁₈	50
19		ตัวแบบ A ₄₋₁₉	60
20		ตัวแบบ A ₄₋₂₀	70
21		ตัวแบบ A ₄₋₂₁	80
22		ตัวแบบ A ₄₋₂₂	90
23		ตัวแบบ A ₄₋₂₃	100

5.3.3 การสร้างระบบฝึกสอน (Training)

รูปแบบการฝึกสอนสำหรับการค้นคว้าแบบอิสระ (Independent Study) ในครั้งนี้จะใช้ระบบการเชื่อมโยงโครงข่ายแบบส่งผ่านข้อมูลไปข้างหน้าหลายชั้น (Multilayer Feed Forward) กล่าวคือเมื่อโครงข่ายเริ่มทำงาน ข้อมูลจากชั้นข้อมูลนำเข้า (Input Layer) จะถูกไปข้างหน้าเพียงอย่างเดียว ซึ่งภายในโครงข่ายจะออกแบบเป็นการเรียนรู้แบบมีผู้สอน (Supervised Learning) นั่นคือมีชุดการเรียนรู้หรือค่าเป้าหมาย (Target Response) ให้ระบบได้ทำการเปรียบเทียบ

อย่างไรก็ตามคำตอบที่โครงข่ายคำนวณออกมาได้อาจจะยังไม่ถูกต้อง เนื่องจากค่าถ่วงน้ำหนัก (Weight) ที่ให้กับโครงข่ายในตอนแรกนั้น ระบุให้โครงข่ายทดลองสุ่มขึ้นมาเอง ดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดฟังก์ชันการฝึกสอน (Training Function) เพื่อปรับแก้ค่าถ่วงน้ำหนัก (Weight) ที่ถูกส่งมาจากชั้น (Layer) ก่อนหน้า ให้มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยการศึกษาในครั้งนี้จะใช้วิธีแพร่ย้อนกลับแบบแอลเอ็ม (LM Backpropagation) เนื่องจากเป็นวิธีแพร่ย้อนกลับที่สามารถปรับแก้ค่าถ่วงน้ำหนัก (Weight) ให้เข้าสู่เป้าหมายได้เร็วที่สุดและผิดพลาดน้อยที่สุด โดยวงรอบการเรียนรู้ (Epochs) ของทุกตัวแบบจะกำหนดไว้ที่ 500 วงรอบ

5.3.4 การกำหนดรูปแบบข้อมูลส่งออก (Output)

ข้อมูลที่ได้จากชั้นข้อมูลส่งออก (Output Layer) นั่นคือค่าพยากรณ์ ดังนั้นเพื่อให้ค่าที่ได้มีความเหมาะสม จึงต้องมีการกำหนดฟังก์ชันการแปลงค่า (Transfer Function) ให้สอดคล้องกับข้อมูล ดังนั้นในชั้น (Layer) นี้ โดยเลือกใช้ฟังก์ชันโพสลิน (Positive Linear Transfer Function : Poslin) สำหรับแปลงค่าข้อมูลที่ได้รับจากชั้นซ่อนเร้น (Hidden Layer) โดยการประมวลผลของระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) เป็นอัลกอริทึมเฟ้นสุ่ม (Stochastic Algorithm) กล่าวคือ แม้จะกำหนดโครงสร้างต่างๆ เหมือนเดิม แต่ถ้าทำการพยากรณ์ซ้ำอีกครั้ง คำตอบที่ได้จะไม่เท่าเดิม

เนื่องจากการประมวลผลของโครงข่าย ไม่ได้มีสูตรการคำนวณตายตัว หากแต่เป็นการสร้างระบบสมการที่สามารถหาคำตอบที่ดีที่สุดจากการปรับแก้ค่าถ่วงน้ำหนัก (Adjusted Weight) ดังนั้นเพื่อให้ค่าพยากรณ์ที่คำนวณได้มีความน่าเชื่อถือ จึงกำหนดวงวนการพยากรณ์ (Prediction Loop) ไว้ 10 รอบ โดยเมื่อคำนวณค่าพยากรณ์ครบทั้ง 10 รอบแล้ว หากตรวจสอบพบว่าวงวน (Loop) ใดที่มีข้อผิดพลาดเช่น ให้ค่าพยากรณ์ออกมาเป็นศูนย์ทั้งหมด จะแก้ปัญหาโดยกำจัดค่าออกกลุ่ม (Eliminated Outlier) ดังกล่าวทิ้งไป และไม่นำมาคิดเป็นค่าเฉลี่ยของการพยากรณ์

5.3.5 การพยากรณ์ (Forecasting)

สำหรับขั้นตอนนี้เป็น การหาตัวแทนของตัวแบบโครงข่ายประสาทประดิษฐ์ (ANNs) โดยพิจารณาจากค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE) ของการพยากรณ์ไปข้างหน้า 10 วัน

5.3.5.1 ผลการพยากรณ์ของตัวแบบ A_1

ผลการพยากรณ์ไปข้างหน้าในระยะสั้น ๆ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 10 วัน ของตัวแบบ A_1 ซึ่งสร้างชุดการเรียนรู้โดยใช้ข้อมูลนำเข้า (Input) หนึ่งและสองวันย้อนหลัง พบว่าตัวแบบย่อย A_{1-9} ซึ่งมีจำนวนนิวรอน (Neuron) ในชั้นซ่อนเร้น (Hidden Layer) เท่ากับ 9 นิวรอน มีประสิทธิภาพมากที่สุดสำหรับการพยากรณ์ กล่าวคือเป็นตัวแบบที่ให้ค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE) น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับตัวแบบย่อยอื่น ๆ โดยมีค่าเท่ากับ 2.167 ดังตารางที่ 5-39

ตารางที่ 5-39 ผลการพยากรณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบของตัวแบบ A_1

ตัวแบบ	วันที่ 1	วันที่ 2	วันที่ 3	วันที่ 4	วันที่ 5	วันที่ 6	วันที่ 7	วันที่ 8	วันที่ 9	วันที่ 10	MAPE
A_{1-1}	78.514	78.501	78.487	78.473	78.459	78.445	78.431	78.417	78.403	78.389	2.951
A_{1-2}	78.567	78.584	78.602	78.620	78.638	78.656	78.674	78.691	78.709	78.727	2.710
A_{1-3}	78.564	78.576	78.587	78.598	78.609	78.620	78.632	78.643	78.654	78.665	2.750
A_{1-4}	78.571	78.585	78.598	78.612	78.626	78.639	78.653	78.666	78.680	78.694	2.728
A_{1-5}	78.594	78.642	78.690	78.739	78.788	78.837	78.887	78.937	78.987	79.038	2.504
A_{1-6}	78.547	78.538	78.529	78.520	78.511	78.502	78.493	78.484	78.476	78.467	2.884
A_{1-7}	78.473	78.409	78.345	78.281	78.218	78.156	78.094	78.034	77.974	77.916	3.275
A_{1-8}	78.530	78.500	78.470	78.440	78.411	78.383	78.356	78.329	78.302	78.276	3.016
A_{1-9}	78.612	78.701	78.794	78.893	79.000	79.113	79.235	79.365	79.504	79.652	2.167
A_{1-10}	78.525	78.499	78.472	78.446	78.419	78.393	78.367	78.341	78.315	78.289	3.007
A_{1-11}	78.488	78.469	78.452	78.436	78.420	78.404	78.388	78.372	78.356	78.340	3.000
A_{1-12}	78.499	78.456	78.413	78.371	78.330	78.289	78.249	78.210	78.172	78.134	3.124
A_{1-13}	78.539	78.527	78.513	78.499	78.484	78.468	78.451	78.434	78.415	78.396	2.926

A ₁₋₁₄	78.488	78.467	78.441	78.414	78.387	78.359	78.331	78.302	78.273	78.242	3.052
A ₁₋₁₅	78.557	78.557	78.550	78.550	78.544	78.544	78.538	78.539	78.534	78.535	2.836
A ₁₋₁₆	78.507	78.489	78.468	78.448	78.429	78.410	78.391	78.373	78.355	78.339	2.989
A ₁₋₁₇	78.482	78.487	78.474	78.465	78.456	78.446	78.437	78.427	78.417	78.407	2.954
A ₁₋₁₈	78.461	78.453	78.425	78.430	78.420	78.439	78.445	78.475	78.496	78.531	2.945
A ₁₋₁₉	78.440	78.414	78.359	78.330	78.276	78.246	78.196	78.166	78.118	78.089	3.184
A ₁₋₂₀	78.427	78.375	78.368	78.303	78.310	78.248	78.263	78.204	78.224	78.168	3.153
A ₁₋₂₁	78.327	78.342	78.297	78.282	78.255	78.233	78.210	78.189	78.168	78.148	3.207
A ₁₋₂₂	78.226	78.193	78.103	77.989	77.925	77.857	77.791	77.703	77.548	77.444	3.660
A ₁₋₂₃	78.398	78.482	78.513	78.567	78.614	78.666	78.717	78.769	78.823	78.877	2.716
ค่าจริง	79.532	80.520	80.520	80.520	81.323	82.878	81.333	80.520	80.657	80.657	

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม MATLAB 7.0.1

หมายเหตุ : ค่า MAPE คำนวณได้จากการทดลองพยากรณ์ไปข้างหน้า 10 วัน

5.3.5.2 ผลการพยากรณ์ของตัวแบบ A₂

ผลการพยากรณ์ไปข้างหน้าในระยะสั้น ๆ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 10 วัน ของตัวแบบ A₂ ซึ่งสร้างชุดการเรียนรู้โดยใช้ข้อมูลนำเข้า (Input) สองและสามวันย้อนหลัง พบว่าตัวแบบย่อย A₂₋₁₁ ซึ่งมีจำนวนนิวรอน (Neuron) ในชั้นซ่อนเร้น (Hidden Layer) เท่ากับ 12 นิวรอน มีประสิทธิภาพมากที่สุดสำหรับการพยากรณ์ กล่าวคือเป็นตัวแบบที่ให้ค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE) น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับตัวแบบย่อยอื่น ๆ โดยมีค่าเท่ากับ 2.489 ดังตารางที่ 5-40

ตารางที่ 5-40 ผลการพยากรณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบของตัวแบบ A₂

ตัวแบบ	วันที่ 1	วันที่ 2	วันที่ 3	วันที่ 4	วันที่ 5	วันที่ 6	วันที่ 7	วันที่ 8	วันที่ 9	วันที่ 10	MAPE
A ₂₋₁	77.650	78.489	77.622	78.438	77.593	78.389	77.565	78.340	77.536	78.294	3.522
A ₂₋₂	77.699	78.541	77.758	78.540	77.814	78.541	77.869	78.544	77.921	78.549	3.292
A ₂₋₃	77.716	78.559	77.791	78.576	77.864	78.594	77.935	78.614	78.004	78.636	3.229
A ₂₋₄	77.678	78.532	77.713	78.520	77.747	78.510	77.778	78.501	77.809	78.493	3.353
A ₂₋₅	77.711	78.563	77.776	78.583	77.840	78.605	77.901	78.627	77.961	78.651	3.237
A ₂₋₆	77.678	78.527	77.713	78.511	77.746	78.498	77.777	78.487	77.806	78.477	3.361
A ₂₋₇	77.657	78.505	77.671	78.468	77.684	78.433	77.695	78.399	77.705	78.367	3.439
A ₂₋₈	77.654	78.510	77.661	78.477	77.666	78.446	77.669	78.416	77.672	78.388	3.443
A ₂₋₉	77.598	78.420	77.554	78.303	77.510	78.193	77.465	78.090	77.420	77.993	3.691
A ₂₋₁₀	77.715	78.600	77.726	78.658	77.738	78.713	77.752	78.765	77.766	78.815	3.234
A ₂₋₁₁	77.930	78.630	78.278	78.886	78.520	79.135	78.850	79.355	79.153	79.537	2.489
A ₂₋₁₂	77.583	78.417	77.529	78.295	77.472	78.178	77.415	78.068	77.356	77.963	3.725
A ₂₋₁₃	77.627	78.485	77.570	78.445	77.518	78.410	77.450	78.380	77.387	78.329	3.561

A ₂₋₁₄	77.538	78.377	77.421	78.213	77.296	78.057	77.169	77.908	77.040	77.765	3.909
A ₂₋₁₅	77.681	78.551	77.713	78.562	77.747	78.578	77.780	78.598	77.814	78.623	3.308
A ₂₋₁₆	77.601	78.472	77.550	78.421	77.500	78.372	77.451	78.321	77.405	78.269	3.590
A ₂₋₁₇	77.596	78.519	77.461	78.507	77.319	78.487	77.165	78.459	76.960	78.413	3.649
A ₂₋₁₈	77.655	78.439	77.672	78.344	77.675	78.260	77.666	78.185	77.647	78.117	3.553
A ₂₋₁₉	77.546	78.517	77.398	78.430	77.213	78.329	77.010	78.219	76.896	78.101	3.801
A ₂₋₂₀	77.687	78.407	77.647	78.281	77.586	78.184	77.543	78.152	77.448	78.142	3.625
A ₂₋₂₁	77.494	78.292	77.399	78.135	77.327	78.045	77.130	77.923	76.950	77.889	3.934
A ₂₋₂₂	77.580	78.386	77.593	78.283	77.566	78.169	77.467	78.045	77.382	77.925	3.709
A ₂₋₂₃	77.612	78.267	77.505	78.142	77.272	78.017	77.153	77.825	77.025	77.686	3.943
ค่าจริง	79.532	80.520	80.520	80.520	81.323	82.878	81.333	80.520	80.657	80.657	

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม MATLAB 7.0.1

หมายเหตุ : ค่า MAPE คำนวณได้จากการทดลองพยากรณ์ไปข้างหน้า 10 วัน

5.3.5.3 ผลการพยากรณ์ของตัวแบบ A₃

ผลการพยากรณ์ไปข้างหน้าในระยะสั้น ๆ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 10 วัน ของตัวแบบ A₃ ซึ่งสร้างชุดการเรียนรู้โดยใช้ข้อมูลนำเข้า (Input) หนึ่ง สองและสามวันย้อนหลัง พบว่าตัวแบบย่อย A₃₋₉ ซึ่งมีจำนวนนิวรอน (Neuron) ในชั้นซ่อนเร้น (Hidden Layer) เท่ากับ 9 นิวรอน มีประสิทธิภาพมากที่สุดสำหรับการพยากรณ์ กล่าวคือเป็นตัวแบบที่ให้ค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE) น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับตัวแบบย่อยอื่น ๆ โดยมีค่าเท่ากับ 1.176 ดังตารางที่ 5-41

ตารางที่ 5-41 ผลการพยากรณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบของตัวแบบ A₃

ตัวแบบ	วันที่ 1	วันที่ 2	วันที่ 3	วันที่ 4	วันที่ 5	วันที่ 6	วันที่ 7	วันที่ 8	วันที่ 9	วันที่ 10	MAPE
A ₃₋₁	78.608	78.598	78.619	78.643	78.665	78.687	78.709	78.732	78.754	78.777	2.670
A ₃₋₂	78.582	78.564	78.579	78.596	78.612	78.628	78.644	78.660	78.676	78.692	2.740
A ₃₋₃	78.574	78.538	78.536	78.538	78.538	78.537	78.537	78.537	78.536	78.536	2.842
A ₃₋₄	78.597	78.586	78.609	78.635	78.660	78.685	78.710	78.735	78.760	78.785	2.674
A ₃₋₅	78.573	78.545	78.547	78.552	78.556	78.560	78.564	78.567	78.572	78.576	2.816
A ₃₋₆	78.320	78.193	78.159	78.147	78.143	78.143	78.146	78.150	78.155	78.159	3.298
A ₃₋₇	78.610	78.621	78.656	78.687	78.718	78.748	78.779	78.810	78.841	78.872	2.603
A ₃₋₈	78.529	78.473	78.428	78.385	78.342	78.299	78.256	78.214	78.172	78.130	3.111
A ₃₋₉	78.796	79.048	79.531	79.795	79.889	80.277	80.443	80.565	80.914	81.062	1.176
A ₃₋₁₀	78.829	79.082	79.372	79.676	79.983	80.291	80.594	80.887	81.166	81.425	1.286
A ₃₋₁₁	78.590	78.596	78.614	78.634	78.655	78.676	78.697	78.718	78.740	78.762	2.684
A ₃₋₁₂	78.523	78.472	78.412	78.353	78.294	78.235	78.175	78.114	78.053	77.991	3.185
A ₃₋₁₃	78.554	78.542	78.537	78.535	78.532	78.529	78.526	78.523	78.520	78.518	2.853

A ₃₋₁₄	78.572	78.531	78.516	78.505	78.493	78.481	78.468	78.456	78.444	78.432	2.904
A ₃₋₁₅	78.603	78.567	78.526	78.490	78.455	78.420	78.385	78.350	78.316	78.283	2.966
A ₃₋₁₆	78.583	78.529	78.497	78.467	78.440	78.412	78.385	78.358	78.331	78.305	2.977
A ₃₋₁₇	78.534	78.454	78.410	78.367	78.324	78.282	78.242	78.201	78.161	78.121	3.127
A ₃₋₁₈	78.460	78.490	78.465	78.429	78.398	78.366	78.331	78.296	78.260	78.223	3.051
A ₃₋₁₉	78.559	78.621	78.557	78.516	78.454	78.395	78.339	78.285	78.233	78.182	2.998
A ₃₋₂₀	78.672	78.836	78.904	78.971	79.033	79.082	79.120	79.153	79.179	79.197	2.256
A ₃₋₂₁	78.471	78.479	78.413	78.384	78.333	78.302	78.252	78.220	78.171	78.137	3.119
A ₃₋₂₂	78.620	78.644	78.687	78.732	78.774	78.816	78.858	78.901	78.944	78.987	2.526
A ₃₋₂₃	78.490	78.458	78.373	78.297	78.233	78.150	78.053	77.978	77.900	77.811	3.294
ค่าจริง	79.532	80.520	80.520	80.520	81.323	82.878	81.333	80.520	80.657	80.657	

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม MATLAB 7.0.1

หมายเหตุ : ค่า MAPE คำนวณได้จากการทดลองพยากรณ์ไปข้างหน้า 10 วัน

5.3.5.4 ผลการพยากรณ์ของตัวแบบ A₄

ผลการพยากรณ์ไปข้างหน้าในระยะสั้น ๆ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 10 วัน ของตัวแบบ A₄ ซึ่งสร้างชุดการเรียนรู้โดยใช้ข้อมูลนำเข้า (Input) สอง สามและสี่วันย้อนหลัง พบว่าตัวแบบย่อย A₄₋₈ ซึ่งมีจำนวนนิวรอน (Neuron) ในชั้นซ่อนเร้น (Hidden Layer) เท่ากับ 8 นิวรอน มีประสิทธิภาพมากที่สุดสำหรับการพยากรณ์ กล่าวคือเป็นตัวแบบที่ให้ค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE) น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับตัวแบบย่อยอื่น ๆ โดยมีค่าเท่ากับ 2.633 ดังตารางที่ 5-42

ตารางที่ 5-42 ผลการพยากรณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบของตัวแบบ A₄

ตัวแบบ	วันที่ 1	วันที่ 2	วันที่ 3	วันที่ 4	วันที่ 5	วันที่ 6	วันที่ 7	วันที่ 8	วันที่ 9	วันที่ 10	MAPE
A ₄₋₁	77.587	78.502	77.562	78.459	77.536	78.415	77.510	78.371	77.483	78.327	3.542
A ₄₋₂	77.642	78.527	77.663	78.520	77.683	78.513	77.703	78.506	77.723	78.501	3.390
A ₄₋₃	77.668	78.570	77.713	78.605	77.756	78.640	77.799	78.677	77.842	78.713	3.267
A ₄₋₄	77.669	78.547	77.708	78.557	77.747	78.568	77.786	78.579	77.824	78.591	3.317
A ₄₋₅	77.656	78.560	77.686	78.583	77.714	78.606	77.741	78.630	77.768	78.653	3.314
A ₄₋₆	77.665	78.569	77.700	78.603	77.734	78.637	77.768	78.672	77.801	78.708	3.282
A ₄₋₇	77.707	78.620	77.779	78.716	77.829	78.818	77.881	78.922	77.937	79.025	3.112
A ₄₋₈	77.731	78.594	77.776	78.581	77.798	78.583	77.796	78.557	77.785	78.533	2.633
A ₄₋₉	77.568	78.539	77.551	78.521	77.532	78.505	77.509	78.491	77.482	78.487	3.489
A ₄₋₁₀	77.625	78.492	77.596	78.442	77.567	78.393	77.538	78.345	77.508	78.297	3.536
A ₄₋₁₁	77.624	78.511	77.643	78.515	77.634	78.489	77.656	78.495	77.646	78.470	3.427
A ₄₋₁₂	77.669	78.552	77.646	78.497	77.624	78.441	77.599	78.389	77.567	78.394	3.465
A ₄₋₁₃	77.649	78.577	77.760	78.606	77.833	78.649	77.947	78.701	78.072	78.769	3.195

A ₄₋₁₄	77.592	78.493	77.564	78.449	77.532	78.406	77.500	78.364	77.468	78.322	3.788
A ₄₋₁₅	77.501	78.351	77.514	78.350	77.586	78.404	77.653	78.461	77.712	78.523	3.505
A ₄₋₁₆	77.637	78.542	77.616	78.591	77.605	78.613	77.595	78.655	77.591	78.679	3.373
A ₄₋₁₇	77.659	78.494	77.545	78.418	77.433	78.346	77.371	78.275	77.308	78.205	3.628
A ₄₋₁₈	77.627	78.510	77.588	78.449	77.551	78.397	77.513	78.352	77.476	78.310	3.539
A ₄₋₁₉	77.478	78.498	77.243	78.490	77.257	78.560	77.317	78.526	77.485	78.533	3.588
A ₄₋₂₀	77.400	78.496	77.398	78.514	77.270	78.537	77.082	78.425	76.985	78.333	3.705
A ₄₋₂₁	77.643	78.432	77.537	78.302	77.416	78.198	77.302	78.060	77.212	77.926	3.755
A ₄₋₂₂	77.579	78.471	77.490	78.330	77.407	78.201	77.305	78.101	77.170	78.010	3.751
A ₄₋₂₃	77.590	78.458	77.615	78.418	77.557	78.410	77.495	78.392	77.444	78.368	3.543
ค่าจริง	79.532	80.520	80.520	80.520	81.323	82.878	81.333	80.520	80.657	80.657	

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม MATLAB 7.0.1

หมายเหตุ : ค่า MAPE คำนวณได้จากการทดลองพยากรณ์ไปข้างหน้า 10 วัน

5.3.5.5 สรุปผลการพยากรณ์ของตัวแบบโครงข่ายประสาทประดิษฐ์

จากการพยากรณ์ไปข้างหน้าในระยะสั้น ๆ เป็นจำนวน 10 วัน ของตัวแบบโครงข่ายประสาทประดิษฐ์ (ANNs Model) ทั้ง 4 ตัวแบบอันได้แก่ ตัวแบบ A₁ ตัวแบบ A₂ ตัวแบบ A₃ และตัวแบบ A₄ พบว่าตัวแบบที่มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์คือตัวแบบย่อย A₃₋₉ โดยให้ค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE) น้อยที่สุดคือ 1.1759 ดังตารางที่ 5-43

ตารางที่ 5-43 สรุปผลการพยากรณ์ของตัวแบบโครงข่ายประสาทประดิษฐ์

อันดับที่	ตัวแบบโครงข่ายประสาทประดิษฐ์	MAPE
1	ตัวแบบ A ₃₋₉	1.176
2	ตัวแบบ A ₁₋₉	2.167
3	ตัวแบบ A ₂₋₁₁	2.489
4	ตัวแบบ A ₄₋₈	2.633

ที่มา : คำนวณได้จากโปรแกรม MATLAB 7.0.1

หมายเหตุ : ค่า MAPE คำนวณได้จากการทดลองพยากรณ์ไปข้างหน้า 10 วัน

สำหรับตัวแบบ A₃₋₉ นั้น สร้างชุดการเรียนรู้ (Learning Set) จากข้อมูลนำเข้า (Input) หนึ่ง สองและสามวันย้อนหลัง โดยมีจำนวนนิวรอน (Neuron) ในชั้นซ่อนเร้น (Hidden

Layer) เท่ากับ 9 นิวรอน ซึ่งตัวแบบดังกล่าวถือเป็นตัวแทนของตัวแบบโครงข่ายใยประสาทประดิษฐ์ (ANNs Model) สำหรับนำไปเปรียบเทียบความแม่นยำของการพยากรณ์ราคาน้ำมันดิบคูไบ กับตัวแบบประเภทอื่น ๆ ในลำดับขั้นต่อไป

5.4 การเปรียบเทียบความแม่นยำของตัวแบบแต่ละประเภท

หลังจากสร้างระบบพยากรณ์ของตัวแบบแต่ละประเภทพบว่า ตัวแทนของตัวแบบบ็อกซ์และเจนคินส์ (Box&Jenkins Model) คือตัวแบบ B_7 ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการอัตถดอยอันดับที่หนึ่ง (AR(1)) กระบวนการอัตถดอยอันดับที่สอง (AR(2)) กระบวนการเคลื่อนที่อันดับที่หนึ่ง (MA(1)) และกระบวนการเคลื่อนที่อันดับที่สอง (MA(2)) ขณะที่ตัวแทนของตัวแบบการาร์ช (GARCH Model) คือตัวแบบ G_1 ที่สมการค่าเฉลี่ย (Mean Equation) ประกอบด้วยกระบวนการอัตถดอยอันดับที่สอง (AR(2)) กระบวนการอัตถดอยอันดับที่สาม (AR(3)) และกระบวนการเคลื่อนที่อันดับที่สาม (MA(3)) รวมทั้งมีสมการความแปรปรวน (Variance Equation) ที่ประกอบด้วยพจน์คงที่ (Constant Term) กระบวนการอาร์ชอันดับที่หนึ่ง (ARCH(1)) กระบวนการการาร์ชอันดับที่หนึ่ง (GARCH(1)) และกระบวนการการาร์ชอันดับที่สอง (GARCH(2)) โดยที่ตัวแทนของตัวแบบโครงข่ายใยประสาทประดิษฐ์ (ANNs Model) คือ ตัวแบบ A_{3-9} ซึ่งสร้างชุดการเรียนรู้โดยใช้ข้อมูลย้อนหลังหนึ่ง สองและสามคาบเวลาซ้อนหลังเป็นข้อมูลนำเข้า (Input) โดยมีจำนวนนิวรอน (Neuron) ในชั้นซ่อนเร้น (Hidden Layer) เท่ากับ 9 นิวรอน ซึ่งรายละเอียดของตัวแบบประเภทต่าง ๆ แสดงดังตารางที่ 5-44

ตารางที่ 5-44 รายละเอียดตัวแทนของตัวแบบประเภทต่าง ๆ

ตัวแบบ	โครงสร้าง
ตัวแบบ B_7	ความล่าช้า : AR(1) AR(2) MA(1) MA(2)
ตัวแบบ G_1	สมการค่าเฉลี่ย : AR(2) AR(3) MA(3) สมการความแปรปรวน : GARCH (1,2)
ตัวแบบ A_{3-9}	ชุดการเรียนรู้ : หนึ่ง สอง และสามวันซ้อนหลัง นิวรอนในชั้นซ่อนเร้น : 9 นิวรอน

สำหรับการเปรียบเทียบความแม่นยำในการพยากรณ์ของตัวแบบประเภทต่างๆ จะแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

5.4.1 การเปรียบเทียบความแม่นยำในการพยากรณ์ไปข้างหน้า 15 วัน

ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาประสิทธิภาพสำหรับการพยากรณ์ของตัวแบบทั้งสามใน ระยะ 15 วัน โดยจะใช้การพยากรณ์ไปข้างหน้าเพื่อเปรียบเทียบ (Ex-Post Forecasting) แล้วจึง คำนวณค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE)

ซึ่งการจะสรุปว่าตัวแบบที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดนั้น จะพิจารณาว่าตัวแบบประเภทใด ที่ให้ค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE) น้อย ที่สุด ดังนั้นจากตารางที่ 5-45 จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแบบโครงข่ายประสาทประดิษฐ์ (ANNs Model) เป็นตัวแบบที่มีความแม่นยำมากที่สุดสำหรับการพยากรณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบ ในระยะ 15 วัน รองลงมาคือตัวแบบบ็อกซ์และเจนคินส์ (Box&Jenkins Model) และตัวแบบที่มีความแม่นยำ น้อยที่สุดคือ ตัวแบบการร์ช (GARCH Model) โดยตัวแบบแต่ละประเภทสามารถคำนวณค่าร้อยละ สัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE) ได้ดังนี้คือ 1.121 3.269 และ 3.275 ตามลำดับ

ตารางที่ 5-45 การเปรียบเทียบความแม่นยำในการพยากรณ์ไปข้างหน้าระยะ 15 วัน

วันที่	ตัวแบบ B _t	ตัวแบบ G _t	ตัวแบบ A ₃₋₉	ค่าจริง
วันที่ 1	78.617	78.578	78.796	79.532
วันที่ 2	78.576	78.548	79.048	80.520
วันที่ 3	78.555	78.593	79.531	80.520
วันที่ 4	78.602	78.577	79.795	80.520
วันที่ 5	78.580	78.591	79.889	81.323
วันที่ 6	78.563	78.568	80.277	82.878
วันที่ 7	78.593	78.576	80.443	81.333
วันที่ 8	78.582	78.569	80.565	80.520
วันที่ 9	78.568	78.581	80.914	80.657
วันที่ 10	78.588	78.577	81.062	80.657
วันที่ 11	78.582	78.580	81.147	80.657
วันที่ 12	78.572	78.574	81.327	82.034
วันที่ 13	78.584	78.576	81.384	81.310
วันที่ 14	78.582	78.575	81.705	82.619
วันที่ 15	78.575	78.578	81.682	83.681
MAPE	3.268872	3.275316	1.121091	

หมายเหตุ : ค่า MAPE คำนวณได้จากพยากรณ์ไปข้างหน้า 15 วัน

5.4.2 การเปรียบเทียบความแม่นยำในการพยากรณ์ไปข้างหน้า 30 วัน

ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาประสิทธิภาพสำหรับการพยากรณ์ของตัวแบบทั้งสามใน ระยะ 30 วัน โดยจะใช้การพยากรณ์ไปข้างหน้าเพื่อเปรียบเทียบ (Ex-Post Forecasting) แล้วจึง คำนวณค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE)

ซึ่งการจะสรุปว่าตัวแบบที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดนั้น จะพิจารณาว่าตัวแบบประเภทใด ที่ให้ค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE) น้อย ที่สุด ดังนั้นจากตารางที่ 5-46 จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแบบโครงข่ายประสาทประดิษฐ์ (ANNs Model) เป็นตัวแบบที่มีความแม่นยำมากที่สุดสำหรับการพยากรณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบ ในระยะ 30 วัน รองลงมาคือตัวแบบบ็อกซ์และเจนคินส์ (Box&Jenkins Model) และตัวแบบที่มีความแม่นยำ น้อยที่สุดคือ ตัวแบบการزش (GARCH Model) โดยตัวแบบแต่ละประเภทสามารถคำนวณค่าร้อยละ สัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE) ได้ดังนี้คือ 1.593 4.326 และ 4.331 ตามลำดับ

ตารางที่ 5-46 การเปรียบเทียบความแม่นยำในการพยากรณ์ไปข้างหน้าระยะ 30 วัน

วันที่	ตัวแบบ B _t	ตัวแบบ G _t	ตัวแบบ A _{3,9}	ค่าจริง
วันที่ 1	78.617	78.578	78.796	79.532
วันที่ 2	78.576	78.548	79.048	80.520
วันที่ 3	78.555	78.593	79.531	80.520
วันที่ 4	78.602	78.577	79.795	80.520
วันที่ 5	78.580	78.591	79.889	81.323
วันที่ 6	78.563	78.568	80.277	82.878
วันที่ 7	78.593	78.576	80.443	81.333
วันที่ 8	78.582	78.569	80.565	80.520
วันที่ 9	78.568	78.581	80.914	80.657
วันที่ 10	78.588	78.577	81.062	80.657
วันที่ 11	78.582	78.580	81.147	80.657
วันที่ 12	78.572	78.574	81.327	82.034
วันที่ 13	78.584	78.576	81.384	81.310
วันที่ 14	78.582	78.575	81.705	82.619
วันที่ 15	78.575	78.578	81.682	83.681
วันที่ 16	78.582	78.577	81.732	82.645
วันที่ 17	78.581	78.577	81.672	82.645

วันที่ 18	78.577	78.576	81.609	82.645
วันที่ 19	78.581	78.576	81.559	80.969
วันที่ 20	78.581	78.576	81.513	82.567
วันที่ 21	78.578	78.577	81.469	82.391
วันที่ 22	78.580	78.577	81.429	82.420
วันที่ 23	78.581	78.577	81.392	83.892
วันที่ 24	78.578	78.576	81.356	83.892
วันที่ 25	78.580	78.576	81.323	83.892
วันที่ 26	78.580	78.576	81.292	84.506
วันที่ 27	78.579	78.577	81.262	83.405
วันที่ 28	78.580	78.577	81.234	82.430
วันที่ 29	78.580	78.577	81.207	83.603
วันที่ 30	78.579	78.576	81.180	84.665
MAPE	4.325557	4.330784	1.592504	

หมายเหตุ : ค่า MAPE คำนวณได้จากพยากรณ์ไปข้างหน้า 30 วัน

5.4.3 การเปรียบเทียบความแม่นยำในการพยากรณ์ไปข้างหน้า 45 วัน

ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาประสิทธิภาพสำหรับการพยากรณ์ของตัวแบบทั้งสามในระยะเวลา 45 วัน โดยจะใช้การพยากรณ์ไปข้างหน้าเพื่อเปรียบเทียบ (Ex-Post Forecasting) แล้วจึงคำนวณค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE)

ตารางที่ 5-47 การเปรียบเทียบความแม่นยำในการพยากรณ์ไปข้างหน้าระยะ 45 วัน

วันที่	ตัวแบบ B ₇	ตัวแบบ G ₁	ตัวแบบ A _{3,9}	ค่าจริง
วันที่ 1	78.617	78.578	78.796	79.532
วันที่ 2	78.576	78.548	79.048	80.520
วันที่ 3	78.555	78.593	79.531	80.520
วันที่ 4	78.602	78.577	79.795	80.520
วันที่ 5	78.580	78.591	79.889	81.323
วันที่ 6	78.563	78.568	80.277	82.878
วันที่ 7	78.593	78.576	80.443	81.333
วันที่ 8	78.582	78.569	80.565	80.520
วันที่ 9	78.568	78.581	80.914	80.657
วันที่ 10	78.588	78.577	81.062	80.657
วันที่ 11	78.582	78.580	81.147	80.657
วันที่ 12	78.572	78.574	81.327	82.034
วันที่ 13	78.584	78.576	81.384	81.310
วันที่ 14	78.582	78.575	81.705	82.619
วันที่ 15	78.575	78.578	81.682	83.681

วันที่ 16	78.582	78.577	81.732	82.645
วันที่ 17	78.581	78.577	81.672	82.645
วันที่ 18	78.577	78.576	81.609	82.645
วันที่ 19	78.581	78.576	81.559	80.969
วันที่ 20	78.581	78.576	81.513	82.567
วันที่ 21	78.578	78.577	81.469	82.391
วันที่ 22	78.580	78.577	81.429	82.420
วันที่ 23	78.581	78.577	81.392	83.892
วันที่ 24	78.578	78.576	81.356	83.892
วันที่ 25	78.580	78.576	81.323	83.892
วันที่ 26	78.580	78.576	81.292	84.506
วันที่ 27	78.579	78.577	81.262	83.405
วันที่ 28	78.580	78.577	81.234	82.430
วันที่ 29	78.580	78.577	81.207	83.603
วันที่ 30	78.579	78.576	81.180	84.665
วันที่	ตัวแบบ B ₇	ตัวแบบ G ₁	ตัวแบบ A ₃₋₉	ค่าจริง
วันที่ 31	78.580	78.576	81.155	84.665
วันที่ 32	78.580	78.576	81.130	84.665
วันที่ 33	78.579	78.577	81.106	85.531
วันที่ 34	78.580	78.577	81.083	83.879
วันที่ 35	78.580	78.577	81.061	80.853
วันที่ 36	78.580	78.576	81.039	78.790
วันที่ 37	78.580	78.576	81.017	75.126
วันที่ 38	78.580	78.576	80.996	75.126
วันที่ 39	78.580	78.577	80.975	75.126
วันที่ 40	78.580	78.576	80.955	76.698
วันที่ 41	78.580	78.576	80.935	77.602
วันที่ 42	78.580	78.576	80.915	77.307
วันที่ 43	78.580	78.576	80.896	78.005
วันที่ 44	78.580	78.576	80.877	75.077
วันที่ 45	78.580	78.576	80.858	75.077
MAPE	4.241811	4.244971	2.773198	

หมายเหตุ : ค่า MAPE คำนวณได้จากตารางหน้า 45 วัน

ซึ่งการจะสรุปว่าตัวแบบที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดนั้น จะพิจารณาว่าตัวแบบประเภทใดที่ให้ค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE) น้อยที่สุด ดังนั้นจากตารางที่ 5-47 จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแบบโครงข่ายประสาทประดิษฐ์ (ANNs Model) เป็นตัวแบบที่มีความแม่นยำมากที่สุดสำหรับการพยากรณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบ ในระยะ 45

วัน รองลงมาคือตัวแบบบ็อกซ์และเจนคินส์ (Box&Jenkins Model) และตัวแบบที่มีความแม่นยำน้อยที่สุดคือ ตัวแบบการزش (GARCH Model) โดยตัวแบบแต่ละประเภทสามารถคำนวณค่าร้อยละสัมบูรณ์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (Mean Absolute Percentage Error : MAPE) ได้ดังนี้คือ 2.773 4.242 และ 4.245 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved